

STATYBOS IR MONTAVIMO DARBŲ DRAUDIMO TAISYKLĖS NR. 55

(2015-12-15 redakcija, galioja nuo 2016-01-04)

TURINYS

Ką galima apdrausti Statybos ir montavimo darbų draudimu	4
A. MATERIALIŲJŲ NUOSTOLIŲ, CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS IR VEIKLOS PRADŽIOS VĒLAVIMO DRAUDIMAI	5
Draudikas, Draudėjas ir Naudos gavėjas	5
Kur galite apdrausti – draudimo vieta	5
I. MATERIALIŲJŲ NUOSTOLIŲ DRAUDIMAS	6
Ką galite apdrausti – draudimo objektai	6
Draudimo laikotarpis	7
Draudimo sutarties rūšys	8
Draudžiamieji įvykiai	8
Nedraudžiamieji įvykiai	8
Darbų draudimo vertė, draudimo suma, nevysiškas draudimas, papildomas ir dvigubas draudimas, besąlyginė išskaita	11
II. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMAS	13
Ką galite apdrausti – draudimo objektas	13
Draudžiamieji įvykiai	13
Nedraudžiamieji įvykiai	13
Draudimo suma	14
Nuostolio nustatymas, draudimo išmokos apskaičiavimas ir mokėjimas	15
III. VEIKLOS PRADŽIOS VĒLAVIMO DRAUDIMAS	16
Ką galite apdrausti – draudimo objektas	16
Draudimo laikotarpis, atsakomybės laikotarpis	16
Besąlyginė išskaita	17
Draudžiamieji įvykiai	17
Nedraudžiamieji įvykiai	17
Nuostolio nustatymas	18
IV. STATYBOS IR MONTAVIMO DARBŲ DRAUDIMO PAPILDOMI IŠPLĖTIMAI	19

B. ĮMOKOS IR IŠMOKOS APSKAIČIAVIMAS	20
Draudimo įmokų apskaičiavimas ir mokėjimas	20
Draudimo rizikos padidėjimo atvejai	21
Besąlyginė išskaita	21
Nuostolio nustatymas	21
Draudimo išmokos apskaičiavimas ir mokėjimas	22
Draudimo išmokos mažinimo ir nemokėjimo atvejai	23
C. DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMAS, NUTRAUKIMAS, KEITIMAS, TEISĖS IR PAREIGOS	24
Draudimo taisyklių struktūra ir nuostatų konkuravimas	24
Ikisutartinės šalių teisės ir pareigos	24
Draudimo sutarties sudarymas, galiojimo laikotarpis	25
Šalių pareigos draudimo sutarties galiojimo metu	25
Draudimo sutarties nutraukimas ir keitimas	27
Teisių ir pareigų pagal draudimo sutartis perleidimas	29
Ginčų tarp Draudėjo ir Draudiko sprendimas	29
Draudimo sutarčiai taikoma teisė	29
Pranešimai ir susirašinėjimas	29
Draudiko reikalavimo teisė	30

KĄ GALIMA APDRAUSTI STATYBOS IR MONTAVIMO DARBŲ DRAUDIMU

Statybos ir montavimo darbų draudimo taisyklės apibrėžia draudimo sąlygas draudžiant:

Statomą ar/ir montuojamą turtą. Tai materialijų nuostolių, susijusių su statomu/montuojamu turtu, naudojant tam skirtas medžiagas ir įrenginius bei darbą, draudimas.

Šiuo draudimu gali būti apdrausta materiali žala, padaryta statomam/montuojamam turtui draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu, dėl bet kokio staigaus ir netikėto įvykio, išskyrus atvejus, kurie Taisyklėse ir/ar draudimo sutartyje nurodyti kaip nedraudžiamieji.

Vieno projekto draudimo atveju šių Taisyklių pagrindu gali būti apdrausti tik Statybos darbai, tik Montavimo darbai arba viskas kartu – Statybos ir Montavimo darbai.

Statybos darbai – tai visi su statomu, rekonstruojamu, remontuojamu ar griunamu statiniu susiję darbai.

Montavimo darbai – tai visi su montuojamu, rekonstruojamu ar taisomu įrenginiu susiję darbai. Draudžiamoji įvykio atveju Draudikas atlygins nuostolius neviršijant nurodytos statomo/montuojamo turto draudimo sumos ir/ar atskirų išmokos limitų, nurodytų draudimo sutartyje, ir išskaičiavus besąlyginę išskaitą.

Tikslius sąvokų, draudžiamų objektų ir kitus apibrėžimus rasite šių Taisyklių A.I dalyje.

Civilinę atsakomybę. Tai civilinės atsakomybės draudimas, kai apdraudžiami trečiųjų asmenų nuostoliai.

Šiuo draudimu gali būti apdrausta Draudėjo civilinė atsakomybė dėl draudimo sutarties metu padarytos žalos tretiesiems asmenims vykdant darbus, susijusius su statomu/montuojamu turtu, išskyrus atvejus, kurie Taisyklėse ir/ar draudimo sutartyje nurodyti kaip nedraudžiamieji. Padaryta žala yra laikoma trečiojo asmens sužinojimas (arba turėjimas sužinoti) apie materialaus turto sunaikinimą arba sugadinimą, arba apie kūno sužalojimą (įskaitant mirtį) bei dėl to patirtas išlaidas ir neturtinę žalą, taip pat netiesioginius nuostolius arba negautas pajamas, kurias trečiasis asmuo būtų gavęs, jei žala nebūtų padaryta.

Draudžiamoji įvykio atveju Draudikas atlygins nuostolius neviršijant civilinės atsakomybės draudimo sumos ir/ar atskirų išmokos limitų, nurodytų draudimo sutartyje, ir išskaičiavus besąlyginę išskaitą.

Tikslius sąvokų, draudžiamų objektų ir kitus apibrėžimus rasite šių Taisyklių A.II dalyje.

Veiklos pradžios vėlavimą (angl. *Delay in Start-up*). Tai statytojo (užsakovo) veiklos statomame/montuojamame objekte finansinių nuostolių draudimas, kai apdraudžiamas būsimas bendrasis pelnas.

Šiuo draudimu gali būti apdraustas bendrojo pelno netekimas dėl apyvartos sumažėjimo, atsirandantis kaip materialios žalos statomam/montuojamam turtui pasekmė, kai dėl draudžiamoji įvykio vėluojama turtą pastatyti/sumontuoti, išskyrus atvejus, kurie Taisyklėse ir/ar draudimo sutartyje nurodyti kaip nedraudžiamieji.

Draudžiamoji įvykio atveju Draudikas atlygins statytojo (užsakovo) bendrojo pelno netekimą dėl apyvartos sumažėjimo ir/ar padidėjusias verslo sąnaudas neviršijant draudimo sumos ir/ar atskirų išmokos limitų, nurodytų draudimo sutartyje, ir išskaičiavus besąlyginę išskaitą.

Tikslius sąvokų, draudžiamų objektų ir kitus apibrėžimus rasite šių Taisyklių A.III dalyje.

PATVIRTINTA
AB „Lietuvos draudimas“ Draudimo rizikos vertinimo komiteto
2015-12-15 sprendimu Nr. 174

A. MATERIALIŲJŲ NUOSTOLIŲ, CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS IR VEIKLOS PRADŽIOS VĒLAVIMO DRAUDIMAI

DRAUDIKAS, DRAUDĖJAS IR NAUDOS GAVĖJAS

1. Draudikas – AB „Lietuvos draudimas“.
2. Draudėjas – asmuo, kuris kreipėsi į Draudiką dėl draudimo sutarties sudarymo arba kuriam Draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su Draudiku Statybos ir montavimo darbų draudimo taisyklių (toliau – „Taisyklės“) pagrindu.
3. Sąvoka „Draudėjas“ taip pat apima:
 - Draudėjo darbuotojus ir asmenis, dirbančius darbo sutarties pagrindu (įskaitant Draudėjo valdybos narius);
 - teisėtus draudimo objekto valdytojus, kuriems Draudėjas paskyrė ar kitaip teisėtai patikėjo saugoti draudimo objektą ar rūpintis juo, jų darbuotojus (įskaitant valdybos narius);
 - statytoją (užsakovą) bei visus subrangovus, kurie yra pasirašę statybos darbų subrangos sutartis su Draudėju, kai Draudėjas yra statybos rangovas;
 - visus statybos rangovus, kurie yra pasirašę statybos darbų rangos sutartis su Draudėju, kai Draudėjas yra statytojas (užsakovas);
 - visus subrangovus, kurie yra pasirašę statybos darbų subrangos sutartis su statybos rangovais, kai Draudėjas yra statytojas (užsakovas).
4. Naudos gavėjas – draudimo sutartyje nurodytas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.

KUR GALITE APDRAUSTI – DRAUDIMO VIETA

5. *Draudimo vieta* – tai draudimo sutartyje nurodyta statybvietė ar kita teritorija, kurioje galioja draudimo apsauga.
6. *Statybvietė* – tai statomo/montuojamo objekto statybos/montavimo darbų vieta, kurios ribos nustatytos statomo/montuojamo objekto rangos sutartyje.

I. MATERIŲ NUOSTOLIŲ DRAUDIMAS

KĀ GALĪTE APDRAUSTI – DRAUDIMO OBJEKTAI

7. *Draudimo objekts* – draudimo sutartyje norodīts statomas/montuojamas objekts, t.y. visi u statomu, montuojamu, rekonstruojamu, remontuojamu ar griaunamu statiniu ir/ar iřrenginiu susiję statybos, montavimo, rekonstrukcijos, remonto ar griovimo darbai bei darbų grafike norodyti „šaltieji“ ir „karštieji“ bandymai, kurie tęsiami ne ilgiau nei 4 savaites (toliau – „Darbai“), ir Darbų įgyvendinimui į draudimo vietą pristatyti statybos produktai, medžiagos ir montuotini įrenginiai (toliau – „Medžiagos“), išskyrus papildomus objektus, norodytus šių Taisyklių A.I dalies 8.1–8.6 punktuose.
- Bandymai* šiose Taisyklėse skirstomi į tris bandymų etapus:
- „Šaltieji“ bandymai (angl. *Cold testing*) – tai jau sumontuotos įrangos atskirų dalių mechaninis, elektrinis, hidrostatinis ar kitos formos priešeksplotacinis bandymas „sausomis“ sąlygomis (angl. *Dry run*), siekiant sužinoti, kaip veikia ši įranga. Šių bandymų metu:
 - a) negalima deginti krosnyse, tiesiogiai ar netiesiogiai naudoti karštį;
 - b) negalima taikyti žaliavų ar kitų medžiagų, naudojamų gamybos procese;
 - c) negalima prijungti prie elektros tinklo ar kito elektros šaltinio, jei naudojami elektros varikliai ir elektros generatoriai, transformatoriai, konverteriai ar lygintuvai.
 - „Karštieji“ bandymai (angl. *Hot testing*) – jau sumontuotos įrangos atskirų dalių bandymas visu projektiniu pajėgumu. Šių bandymų metu:
 - a) galima taikyti žaliavas ar kitas medžiagas, naudojamas gamybos procese, taip pat galima naudoti įvairias priemones, imituojančias reikiamas darbo sąlygas;
 - b) galima prijungti prie elektros tinklo ar kito elektros šaltinio, jei naudojami elektros varikliai ir elektros generatoriai, transformatoriai, konverteriai ar lygintuvai;
 - c) įrenginiai nenaudojami gaminti gatavą produkciją, skirtą realizacijai.
 - *Eksplotaciniai/gamybiniai bandymai* (angl. *Commissioning*) – tai eksplotacinis vientisas (kompleksinis) įrenginių bandymas gamybinėmis sąlygomis, norint pasiekti/išpildyti specifikacijoje norodytus reikalavimus ir/ar išmokyti darbuotojus dirbti su šiais įrenginiais. Šių bandymų metu:
 - a) galima taikyti žaliavas ar kitas medžiagas, naudojamas gamybos procese;
 - b) galima prijungti prie elektros tinklo ar kito elektros šaltinio, jei naudojami elektros varikliai ir elektros generatoriai, transformatoriai, konverteriai ar lygintuvai;
 - c) įrenginiai naudojami gaminti gatavą produkciją, skirtą realizacijai.
- Įrenginys* – tai įrengtas vientisas mechanizmas, prietaisas, įtaisas (t.y. dalis įrangos).
- Įranga* – tai vieno gamybos proceso visi įrankiai, įrenginiai.
8. Draudikui ir Draudėjui susitarus ir tai norodžius draudimo sutartyje, papildomai draudimo objektu gali būti laikoma:
- 8.1. Papildomos išlaidos draudimo vietai sutvarkyti. Tai išlaidos, skirtos draudimo vietai sutvarkyti ir išvalyti (t.y. nugriauti/demontuoti išlikusį turtą (jo dalį), sukrauti jį toje pačioje teritorijoje arba nugabenti iki artimiausio sąvartyno) po draudžiamojo įvykio.
 - 8.2. Draudimo vietoje esantis ir užsakovui priklausantis turtas. Tai turtas, kuris buvo draudimo vietoje prieš pradėdant vykdyti Darbus. Šio turto sunaikinimas arba sugadinimas apdraustas tik draudimo sutartyje nustatytų Darbų vykdymo metu draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu.
 - 8.3. Darbų paspartinimo išlaidos. Tai iš anksto su Draudiku suderintos išlaidos, skirtos greitesniam sunaikinto ar sugadinto turto atstatymui po draudžiamojo įvykio ir apmokėti už darbą nakties metu, ne darbo ir poilsio dienomis, viršvalandinį darbą, greitesnį krovinių pristatymą (įskaitant krovinių pristatymą oro transportu).
 - 8.4. Statybinės mašinos ir/ar mechanizmai. Tai draudimo vietoje Darbams naudojamos statybinės mašinos ir/ar mechanizmai, priklausantys Draudėjui ar teisėtai jo valdomi. *Statybinės mašinos ir/ar mechanizmai* – tai ratiniai ir vikšriniai ekskavatoriai, krautuvai, savaeigiai kranai, greideriai, vikšriniai buldozeriai, grunto tankintuvai, kelių frezeriai, asfaltoklotuvai, plentvoliai, vikšriniai vamzdžių klotuvai, poliakalės, kelių ženklinimo mašinos,

medvežės, miško kirtimo mašinos, gatvių priežiūros mašinos, motorinės rogės, keturračiai motociklai ir kitos savaeigės mašinos, kurios nėra registruojamos Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

- 8.5. Aptarnavimo rizika. Tai draudimo objekto, jo dalių sunaikinimas ar sugadinimas, įvykęs per Aptarnavimo darbų laikotarpį dėl rangovo ir/ar subrangovo vykdomų draudimo objekto Aptarnavimo darbų, numatytų rangos ar kitoje sutartyje.

Aptarnavimo darbai – tai rangos (ar kitoje) sutartyje nustatyti darbai, vykdomi draudimo objekto atžvilgiu tada, kai dėl draudimo objekto yra išduodamas statybos užbaigimo aktas arba išduodama deklaracija apie statybos užbaigimą, kai užbaigimo aktas neprivalomas (draudžiant tik dalį statomo/montuojamo objekto – tada, kai dėl draudimo objekto užsakovas, rangovas ir statinio statybos techninės priežiūros vadovas pasirašo Darbų perdavimo-priėmimo aktą).

- 8.6. Garantinio termino rizika. Tai draudimo objekto, jo dalių sunaikinimas ar sugadinimas, įvykęs per Garantinio termino laikotarpį dėl:

8.6.1. rangovo ir/ar subrangovo vykdomų draudimo objekto Aptarnavimo darbų, numatytų rangos ar kitoje sutartyje;

8.6.2. rangovo ir/ar subrangovo padarytų Darbų klaidų statomo/montuojamo objekto draudimo laikotarpiui.

Garantinis terminas – tai laikotarpis, nustatytas rangos (ar kitoje) sutartyje, kuris įsigalioja tada, kai dėl draudimo objekto yra išduodamas statybos užbaigimo aktas arba išduodama deklaracija apie statybos užbaigimą, kai užbaigimo aktas neprivalomas (draudžiant tik dalį statomo/montuojamo objekto – tada, kai dėl draudimo objekto užsakovas ir statinio statybos techninės priežiūros vadovas pasirašo Darbų perdavimo-priėmimo aktą).

9. Papildomiems draudžiamiesiems objektams, nurodytiems šių Taisyklių A.I dalies 8.1–8.6 punktuose, draudimo sumos nustatomos pirmosios rizikos principu, atskirai kiekvienam draudžiamam papildomam objektui ir visam draudimo sutarties laikotarpiui.

Draudimas pirmąją riziką – tai Draudiko atsakomybės ribojimas Draudėjo pasirinkta draudžiamo turto draudimo suma. Draudžiamojo įvykio atveju žala atlyginama iki draudimo sutartyje nurodytos draudimo sumos, neatsižvelgiant į draudžiamo turto draudimo sumos ir draudimo vertės santykį.

10. Draudimo objektu, net jei bendroje projekto apimtyje atsiranda, bet draudimo sutartyje atskiru punktu tai neaparta, yra nelaikoma:

- 10.1. hidrotechninių ir uosto statinių (krantinių, prieplaukų, pirsų, molų), užtvankų, statinių vandens telkiniuose ir/ar prie vandens telkinių apsauginės zonos statybos/montavimo Darbai;
- 10.2. tiltų, tunelių, šachtų, atraminių sienų statybos/montavimo Darbai;
- 10.3. naujų mašinų ar įrenginių montavimo Darbai;
- 10.4. kelių ir gatvių, viadukų, estakadų statybos/montavimo Darbai, išskyrus, kai tai yra sudėtinė projekto dalis;
- 10.5. statinių, kurių aukštis viršija 50 metrų, statybos/montavimo Darbai;
- 10.6. vamzdynų klojimo Darbai, išskyrus, kai tai yra sudėtinė projekto dalis;
- 10.7. branduolinės ir termobranduolinės energetikos objektų Darbai;
- 10.8. naftos ir dujų gavybos, gamybos, perdirbimo objektų Darbai;
- 10.9. antžeminių ir požeminių elektros energijos perdavimo ir paskirstymo linijų tiesimo Darbai, išskyrus, kai tai yra sudėtinė projekto dalis.

DRAUDIMO LAIKOTARPIS

11. Draudimo apsauga Darbų atžvilgiu prasideda užsakovui perdavus ir rangovui priėmus statybvietę, pradėjus įrenginėti draudimo vietą Darbams arba pradėjus Darbus, bet ne anksčiau kaip nurodyta draudimo sutartyje, išskyrus atvejus, kai Draudėjas pavėluotai sumoka draudimo įmoką. Tokiu atveju draudimo sutartis įsigalioja kaip nurodyta šių Taisyklių B dalies 63 punkte.
12. Draudimo apsauga Darbų atžvilgiu pasibaigia kitą dieną 0.00 valandų po tos dienos, kai dėl draudimo objekto yra išduodamas statybos užbaigimo aktas arba išduodama deklaracija apie statybos užbaigimą, kai užbaigimo aktas neprivalomas (draudžiant tik dalį statomo/montuojamo objekto – tada,

- kai dėl draudimo objekto uzsakovas, rangovas ir statinio statybos techninės priežiūras vadovas pasirašo Darbų perdavimo-priemimo aktā), bet ne vēlāu kaip nurodyta draudimo sutartyje.
13. Jeigu draudimo sutartyje yra pasirinkta Aptarnavimo ar Garantinio termino rizika, tai jai visada nurodomas atskiras Aptarnavimo ar Garantinio termino rizikos draudimo laikotarpis.
 14. Kai draudimo apsarga Darbų atzvilgiu baigiasi ankščiau nei nurodyta draudimo sutartyje, nes dėl draudimo objekto yra išduodamas statybos užbaigimo akts arba išduodama deklaracija apie statybos užbaigimā, kai užbaigimo akts neprivalomas (draudziant tik dalj statomo/montuojamo objekto – pasirašomas užsakovo, rangovo ir statinio statybos techninės priežiūras vadovo Darbų perdavimo-priemimo akts), tai draudimo apsarga dėl Aptarnavimo ar Garantinio termino rizikos įsigalioja kitā dienā ir trunka tiek dienų, kiek nurodyta draudimo sutartyje, t.y. Aptarnavimo ar Garantinio termino rizikos draudimo laikotarpis atitinkamai prasideda ir baigiasi ankščiau nei nurodyta draudimo sutartyje.
 15. Kai per draudimo sutarties laikotarpj dėl draudimo objekto neišduodamas statybos užbaigimo akts arba neišduodama deklaracija apie statybos užbaigimā, jei užbaigimo akts neprivalomas (draudziant tik dalj statomo/montuojamo objekto – nėra pasirašomas užsakovo, rangovo ir statinio statybos techninės priežiūras vadovo Darbų perdavimo-priemimo akts), tai draudimo apsarga dėl Aptarnavimo ar Garantinio termino rizikos neįsigalioja.

DRAUDIMO SUTARTIES RŪŠYS

16. Draudėjas ir Draudikas gali sudaryti:
 - 16.1. Atskiro projekto Statybos ir montavimo darbų draudimo sutartj (t.y. kai objektas statomas/montuojamas pagal atskirā rangos sutartj);
 - 16.2. Metinę (generalinę) Statybos ir montavimo darbų draudimo sutartj (kai apdraudziami deklaruojami statomi/montuojami objektai Draudėjo ir Draudiko sutartomis draudimo sąlygomis draudimo sutartyje).

DRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI

17. Draudimo apsarga apdraustajam turtui apima bet kuriuos šio turto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo įvykius, staiga ir netikėtai įvykusius draudimo apsaugos galiojimo metu, išskyrus įvykius, nurodytus šių Taisyklių 18 punkte.

NEDRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI

18. Jei draudimo sutartyje nesusitarta kitaip, draudimo išmoka nemokama (nedraudžiamieji įvykiai):
 - 18.1. dėl pačių statybos produktų, medžiagų bei montuotinių įrenginių sugadinimo/sunaikinimo, jei jie neatitinka techninių specifikacijų reikalavimų, neturi galiojančio ar tinkamai patvirtinto techninio liudijimo, atitikties sertifikato/deklaracijos arba jei nebuvo laikomasi gamintojų reikalavimų eksploatuojant/naudojant šias Medžiagas.
Statybos produktas – tai pagamintas produktas, numatomas ilgam laikui įkonstruoti, įmontuoti, įdėti ar instaliuoti į pastatą ar inžinerinį statinį;
 - 18.2. dėl nekokybiškų statybos produktų, medžiagų, montuotinių įrenginių pakeitimo, remonto ar defektų pašalinimo. Ši išimtis galioja tik nekokybiškiems statybos produktams, medžiagoms, montuotiems įrenginiams, bet neapima kokybiškų statybos produktų, medžiagų, montuotinių įrenginių sunaikinimo ar sugadinimo dėl nelaimingo įvykio, įvykusio panaudojus nekokybiškā statybos produktā, medžiagā, montuotinā įrenginį ar padarius Darbų klaidų;

- 18.3. dēl prototipų sugadinimo ar sunaikinimo „šaltųjų“ ir/ar „karštųjų“ bandymų metu. Ši išimtis galioja tik prototipams, bet neapima kokybiškų statybos produktų, medžiagų, montuotinių įrenginių sunaikinimo ar sugadinimo dēl nelaimingo įvykio, įvykusio prototipams bandymų metu.
Prototipas – pirmasis (arba vienas iš pirmųjų) egzempliorius, pavyzdys, pagal kurį daromi visi vėlesni tokie objektai. Paprastai prototipas neturi visų reikiamų techninių ypatybių, o trūkumai – neprognozuojami. Prototipai yra bandomi, siekiant ištaisyti iškilusius senus ir galbūt atsiradusius naujus trūkumus. Jei bent viena eksploatacinio vientiso (kompleksinio) įrenginio dalis/detalė yra pakeičiama prototipu, tai laikoma, kad visas toks įrenginys yra prototipas;
- 18.4. bet kokiam turtui, kuris nukenčia dēl vykdomų eksploatacinių/gamybinių bandymų (angl. *Commissioning*), jei draudimo sutartyje nesutarta kitaip;
- 18.5. dēl techniniame ir/ar darbo projekte nustatytų sprendinių, nesuderintų su užsakovu, o normatyvinių statybos/montavimo techninių dokumentų nustatytais atvejais ir su techninio ir/ar darbo projekto autoriumi (autoriais), pakeitimo;
- 18.6. dēl nuostolių susijusių su Draudėjo civiline atsakomybe;
- 18.7. dēl projektavimo klaidų. Projektavimo klaidomis laikoma statinio projektavimo sąlygų ir galiojančių statybos techninių reglamentų ir statybos taisyklių reikalavimų pažeidimai statinio projekto (techninio ir/ar darbo projekto) sprendiniuose;
- 18.8. jei Draudėjas neturi dokumento, leidžiančio vykdyti statybos/montavimo darbus arba turi leidimą tik daliai vykdomų statybos/montavimo darbų ir neturi suderinto ir patvirtinto statinio projekto;
- 18.9. jei Draudėjas atliko Darbus neturėdamas licencijos ar kitokio galiojančio leidimo veiklai vykdyti;
- 18.10. dēl Draudėjo kūno sužalojimų, ligų ar mirties dēl nelaimingų įvykių, įvykusių atliekant Darbus;
- 18.11. dēl draudimo vietoje esančio ir užsakovui priklausančio ar teisėtai valdomo turto, kuris buvo draudimo vietoje prieš pradėdamas vykdyti Darbus, sunaikinimo ar sugadinimo, jeigu papildomai nėra draudžiamas Draudimo vietoje esantis ir užsakovui priklausantis turtas;
- 18.12. dēl draudimo vietoje esančių ir užsakovui priklausančių ar teisėtai jo valdomų ir Darbams naudojamų statybinių mašinų ir/ar mechanizmų sunaikinimo ar sugadinimo, jeigu papildomai nėra draudžiamos Statybinės mašinos ir/ar mechanizmai;
- 18.13. dēl Darbams naudojamų statybinių mašinų ir/ar mechanizmų sugadinimo ar sunaikinimo įvykus vidiniam mechaniniam ar elektriniam gedimui;
- 18.14. dēl užsakovui priklausančio ar teisėtai jo valdomo ir Darbams naudojamo bet kokio pervežamo turto sunaikinimo ar sugadinimo, jeigu papildomai nėra pasirinktas ir draudimo sutartyje atskiru punktu neaprašytas papildomas draudimo išplėtimas Nr. 55/2 – dēl pervežamų statybos produktų, medžiagų ir/ar montuotinių įrenginių draudimo;
- 18.15. dēl draudimo vietoje esančių ir užsakovui priklausančių ar teisėtai jo valdomų ir Darbams naudojamų statybos aikštelės įrangos ir įrankių sunaikinimo ar sugadinimo, jeigu papildomai nėra pasirinktas ir draudimo sutartyje atskiru punktu neaprašytas papildomas draudimo išplėtimas Nr. 55/4 – dēl statybos aikštelės įrangos, įrankių;
- 18.16. dēl turto sunaikinimo, sugadinimo ar dingimo, pastebėto tik inventorizacijos, revizijos, patikrinimo metu;
- 18.17. dēl turto konfiskavimo, arešto ar jo sunaikinimo valdžios institucijų nurodymu;
- 18.18. dēl Draudėjo tyčios;
- 18.19. dēl Draudėjo veiksmų (veikimo arba neveikimo), kai jis buvo apsvaigęs nuo alkoholio, narkotinių, toksinių ar psichotropinių medžiagų. Ši išimtis taikoma tik tuo atveju, jei tarp Draudėjo atliktų veiksmų (veikimo arba neveikimo), nulėmusių atsiradusius nuostolius, ir Draudėjo apsvaigimo buvo priežastinis ryšys;
- 18.20. dēl bet kokio vabzdžių, graužikų, parazitų, bakterijų, virusų, grybelių, sporų poveikio;
- 18.21. dēl sprogmenų, fejerverkų, ginklų, amunicijos gamybos, naudojimo, valdymo, saugojimo ar kitokio disponavimo šiomis medžiagomis;
- 18.22. dēl negautų pajamų ir/ar netiesioginių nuostolių, įskaitant baidas dēl sutarčių pažeidimo, nuostolių dēl vėlavimo, sutarčių nutraukimo ar nevykdymo bei su tuo susijusių nuostolių;

- 18.23. dėl bet kokios žalos gamybiniais, projektiniais ar asmens dokumentams, kreditinēms kortelēms, vertybiniais popieriem, obligacijoms, gryniesiems pinigams, brangakmeņiem ir jū dirbiniais, brangiesiems (tauriesiems) metalams, juveljūriņiem dirbiniais, meno, antikvariniem ir unikaliem dirbiniais, programinei iřrangai, duomenim ir jū laikmenom, taip pat su tokia žala susijusio visiřko ar dalinio įmonės veiklos nutrūkimo, įskaitant dėl to negautas pajamas ir/ar pelną;
- 18.24. dėl Darbams naudojamų statybos produktų, medžiagų ar montuotinų įrenginių nusidėvėjimo, korozijos, rūdijimo, oksidacijos, suskystėjimo, nuvertėjimo dėl jų nepanaudojimo, pavirřinio kieto sluoksnio susidarymo, puvimo, grybelio, pelėsių, atmosferinės drėgmės, temperatūros pokyčių, susitraukimo, išblukimo, išgaravimo, svorio netekimo, susislėgimo, struktūros, spalvos ar kvapo pasikeitimo, neapsaugojimo nuo šviesos ar skysčių, daų sluoksnio pakenkimo, pavirřinių įdubų susidarymo;
- 18.25. dėl katalizatorių ar chemikalų, ugniai atsparių medžiagų ir/ar kitų apsauginių sienelių sunaikinimo ar sugadinimo bet kokių bandymų metu Aptarnavimo rizikos ar Garantinio termino rizikos draudimo laikotarpiu, išskyrus atvejus, kai šių nuostolių tiesioginė priežastis yra draudžiamasis įvykis kitai draudimo objekto daliai;
- 18.26. dėl sugadinto, sunaikinto ar pavogto kuro, filtrų užpildo, šaldymo agento, valymo medžiagos, tepalų, alyvos užpildo ir kitų įrenginiams ar mechanizmams skirtų eksploatacinių medžiagų;
- 18.27. dėl turto pametimo, dingimo, turto prievartavimo, pasisavinimo, iššvaistymo, vagystės be įsibrovimo ar plėřimo požymių, sukčiavimo, t.y. apdrausto turto užvaldymo arba teisės į tą turtą įsigijimo apgaule ar piktnaudžiaujant pasitikėjimu bei to turto nepaaiřkinamo ar dėl nenustatytų priežastų dingimo (nepastebėtos vagystės), tačiau nuostoliai dėl vagystės su įsibrovimu, plėřimo bei vandalizmo įsibrovus, vagystės iš pilnai (visų pusių) aptvertos ir apšviestos, su kontroliuojamu pateikimu teritorijos, vandalizmo pilnai (iš visų pusių) aptvertoje ir apšviestoje, su kontroliuojamu patekimu teritorijoje yra atlyginami.
Vagystė su įsibrovimu – turto pagrobimas, neteisėtai patenkant į patalpas (patalpa – statinys, turintis sienas, stogą ir specialų įėjimą) ar rakinamas talpyklas šiais būdais:
- įsilaužiant, t.y. nugalėjus kliūtis, susijusias su daiktų vientisumo pažeidimu (pvz.: išlaužus duris, išėmus langus, išdaužus stiklą ir pan.);
 - panaudojant padirbtus arba iš anksto prieš vagystę su įsibrovimu pagrobtus Draudėjo raktus. Draudėjo raktų vagystės faktas turi būti nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 24 val., praneřtas policijai bei Draudikui, tik tuomet turto pagrobimas panaudojant tokius raktus bus laikomas draudžiamuoju įvykiu. Visais atvejais nuostoliai, atsitikę laikotarpiu nuo rakto vagystės iki praneřimo apie rakto vagystę policijai, yra neatlyginami.
Rakto(-ų) vagystė – bet koks rakto praradimas prieš Draudėjo ar kitų asmenų, teisėtai turėjusių šį raktą, valią. Rakto pametimas nėra laikomas rakto vagyste;
 - panaudojant technines priemones, kai kaltininkas pasiima daiktus neįeidamas į patalpą.
Apiplėřimas – kai:
 - draudimo vietoje iš Draudėjo yra atimamas apdraustas turtas, panaudojus ar grasiinant fizine ar psichologine prievarta;
 - draudimo vietoje iš Draudėjo yra atimamas apdraustas turtas, jam esant beįėgiřkos būklės ar negalint prieřintis.
- Vandalizmas* – kai dėl bandymo įsibrauti ar įsibrovus į pastatą, patalpą ar talpyklą, sugadinamas kilnojamas arba nekilnojamas turtas.
Vagystė iš pilnai (visų pusių) aptvertos ir apšviestos, su kontroliuojamu patekimu teritorijos – kai iš pilnai (visų pusių) aptvertos ne mažiau nei vidutinio saugumo tvora (ne žemesne nei 180 cm) ir apšviestos, su kontroliuojamu patekimu teritorijos sugadinus tvorą (vartus) ar išlaužus vartų užraktą pavagiamas apdraustas turtas.
Vandalizmas pilnai (iš visų pusių) aptvertoje ir apšviestoje, su kontroliuojamu patekimu teritorijoje – kai sugadinamas pilnai (iš visų pusių) aptvertoje ne mažiau nei vidutinio saugumo tvora (ne žemesne nei 180 cm) ir apšviestoje, su kontroliuojamu patekimu teritorijoje esantis turtas;
- 18.28. dėl karo veiksmų, masinių neramumų (streikų, riaušių ir pan.), ypatingosios padėties įvedimo, diversijos, lokauto;

- 18.29. dėl teroristinio akto.
Teroristiniu aktu, įskaitant, bet neapsiribojant, laikomas bet kurio asmens ar grupės(-ių) asmenų, veikiančių savarankiškai, ar bet kokios organizacijos(-ų), ar vyriausybės(-ių) vardu, ar susijusių su jomis, jėgos ar prievartos panaudojimas ir/ar grasinimas tai padaryti dėl politinių, religinių, ideologinių ar etninių tikslų ir priešasčių, įskaitant pastangas daryti įtaką bet kuriai vyriausybei ir/ar įbauginti visuomenę ar bet kurią visuomenės dalį;
- 18.30. dėl radiacijos ar kitokio atominės energijos poveikio, radioaktyvaus spinduliavimo poveikio; branduolinių reakcijų (tokių kaip branduolio dalijimasis, branduolio sintezė ir radioaktyvūs skilimas), jų tiesioginio ar netiesioginio poveikio turtui, nesvarbu, ar nuostoliai ir sugadinimai įvyksta karo ar taikos metu, tačiau išlyga netaikoma ir nuostoliai atlyginami, jeigu jie kilo dėl branduolinių reakcijų ar vyksta dėl branduolinių reakcijų, naudojamų įprastiems gamybiniam, medicinos ar mokslo tikslams, nesusijusiems su branduolinėmis reakcijomis bet kokiuose reaktoriuose ar greitintuvuose;
- 18.31. nuostolių dėl žemės drebėjimo ar bet kokio seisminio aktyvumo pasireiškimo.

DARBŲ DRAUDIMO VERTĖ, DRAUDIMO SUMA, NEVISIŠKAS DRAUDIMAS, PAPILDOMAS IR DVIGUBAS DRAUDIMAS, BESĄLYGINĖ IŠSKAITA

19. *Darbų draudimo vertė* – tai pinigais išreikšta draudžiamo būsimo turto vertė, t.y. visa statomo/montuojamo objekto (Darbų ir Medžiagų) vertė (sąmatos vertė), nurodyta rangos (ar kitoje) sutartyje, Draudėjas pateikiama prieš sudarant draudimo sutartį.
20. Draudėjas yra atsakingas už statomo/montuojamo objekto (Darbų ir Medžiagų) vertės teisingumą ir draudimo sumos atitikimą draudimo vertei.
21. Statomas/montuojamas objektas (t.y. draudimo objektas, apibrėžtas šių Taisyklių A.I dalies 7 punkte) yra draudžiamas Atkūrimo verte, jei draudimo sutartyje nesutarta kitaip.
Atkūrimo (statybinė) vertė – analogiško, tokios pat paskirties, konstrukcijos, panaudojus tokias pat medžiagas ir įrenginius, būdingo tai vietai naujo pastato atkūrimo (statybinė) vertė, kuri apima pastato pastatymo, įskaitant konstravimą bei projektavimą, išlaidas, tačiau nevertinant paveldo-sauginės ar architektūrinės pastato vertės;
 ir/ar pinigų suma, kurią reikia išleisti, norint įsigyti naujus tos pačios rūšies ir funkcinės paskirties, analogiškus įrenginius, ar juos iš naujo pagaminti, įskaitant išlaidas transportavimui ir/ar montavimui ir kitas būtinas išlaidas;
 ir/ar pinigų suma, kurią reikia išleisti tokių pačių statybinų medžiagų įsigijimui arba pagaminimui, tačiau neviršijant vidutinės rinkos kainos, kurią būtų galima gauti pardavus statybines medžiagas Lietuvos rinkoje arba Draudėjo ir Draudiko sutartoje rinkoje.
22. Draudimo vietoje esantis ir užsakovui priklausantis turtas, kuris buvo draudimo vietoje prieš pradėdant vykdyti Darbus (t.y. papildomas draudimo objektas, apibrėžtas šių Taisyklių A.I dalies 8.2 punkte) yra draudžiamas Atkūrimo verte, jei draudimo sutartyje nesutarta kitaip.
23. Statybinės mašinos ir/ar mechanizmai (t.y. papildomas draudimo objektas, apibrėžtas šių Taisyklių A.I. dalies 8.4. punkte) yra draudžiami Dabartine rinkos verte, jei draudimo sutartyje nesutarta kitaip.
Dabartinė rinkos vertė – tai tokia rinkos vertė, kuri yra lygi įrenginių atkūrimo vertei atėmus nusidėvėjimo sumą įvykio dieną. Nusidėvėjimas nustatomas atsižvelgiant į turto amžių, naudojimo intensyvumą, įrenginių gamintojo rekomendacijas, turto vertintojų išvadas. Dabartinė rinkos verte taip pat gali būti laikoma analogiškų, tos pačios kokybės, amžiaus, gabaritų, išmatavimų ir paskirties įrenginių, įsigyjamų Lietuvos ar Draudiko ir Draudėjo sutartoje rinkoje, vertė. Draudimo sutartyje gali būti nustatytas ir kitas įrenginių nusidėvėjimo nustatymo būdas.
24. *Draudimo suma* – tai suma, kurios neviršydamas Draudikas atlygina draudžiamąjį įvykio metu Draudėjo patirtus nuostolius. Draudimo suma nustatoma šalių susitarimu ir nurodoma draudimo sutartyje. Draudimo suma negali viršyti tikrosios draudžiamo turto vertės (darbų draudimo vertės). Draudimo sutartis negalioja dėl tos draudimo sumos dalies, kuri viršija darbų draudimo vertę. Įvykus draudžiamajam įvykiui ir paaiškėjus draudimo sumos ir draudimo vertės pirmiau nurodytiems ne-

atitikimams, Draudikas už draudimo vertę viršijančią ir tokiu būdu negaliojančią draudimo sumos dalį atitinkamos draudimo įmokos dalies negražina ir draudimo išmokos dalies, viršijančios darbų draudimo vertę, nemoka.

25. Statomam/montuojamam objektui draudimo suma nurodoma atskira ir negali būti mažesnė nei:
 - 25.1. visa draudžiamo statomo/montuojamo objekto vertė, nustatyta rangos (ar kitoje) sutartyje, kai statomas/montuojamas objektas draudžiamas Atskira projekto statybos ir montavimo darbų draudimo sutartimi.

Draudėjas per 14 kalendorinių dienų įsipareigoja padidinti draudimo sumą, jeigu 10% ar daugiau padidėja draudžiamo statomo/montuojamo objekto vertė, nustatyta draudžiamo statomo/montuojamo objekto rangos (ar kitoje) sutartyje;
 - 25.2. per draudimo metus atliekamų statomų/montuojamų objektų Darbų ir Medžiagų draudimo vertė, kai sudaroma Metinė (generalinė) statybos ir montavimo darbų draudimo sutartis.

Draudėjas per 14 kalendorinių dienų įsipareigoja padidinti draudimo sumą, jeigu 10% ar daugiau padidėja per metus atliekamų statomų/montuojamų objektų Darbų ir Medžiagų draudimo vertė.
26. Jeigu draudimo apimtis išplėsta papildomais objektais, kaip nustatyta šių Taisyklių A.I dalies 8.1–8.6 punktuose ir A.IV dalies papildomuose išplėtimuose, tai kiekvienam papildomam draudimo objektui ir draudimo apimties išplėtimui draudimo sutartyje turi būti nustatomos atskiros draudimo sumos pirmos rizikos principu (Draudiko atsakomybės ribos).
27. Jeigu draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę prieš pat atsitinkant draudžiamajam įvykiui (t.y. mažesnė, nei nustatyta šių Taisyklių A.I dalies 25.1 arba 25.2 punktuose), tai apskaičiuojant draudimo išmoką, Draudikas atlygins Draudėjui jo patirtų nuostolių dalį, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui (nevisiškas draudimas), išskyrus, kai draudžiami papildomi draudimo objektai ir/ar draudimo papildomi išplėtimai nurodyti šių Taisyklių A.I dalies 8.1–8.6 punktuose ir/ar A.IV dalyje.
28. Jeigu draudžiamo statomo/montuojamo objekto vertė yra iki 10% didesnė nei draudimo suma, draudimo išmoka mokama netaikant draudimo sumos ir statomo/montuojamo objekto vertės proporcijos, tačiau draudimo išmoka tokiu atveju negali būti didesnė nei draudimo sutartyje nurodyta draudimo suma.
29. Draudžiamojo įvykio atveju išmokėtos draudimo išmokos dėl sugadinto/sunaikinto draudžiamo statomo/montuojamo objekto nemažina draudimo sumos, nustatytos draudimo sutartyje, jei sugadintas/sunaikintas statomas/montuojamas objektas yra atstatomas ar atkuriamas. Draudimo išmokos mažina draudžiamų papildomų draudimo objektų (šių Taisyklių A.I dalies 8.1–8.6 punktai) ir/ar draudimo papildomų išplėtimų (šių Taisyklių A.IV dalis) draudimo sumas (nustatytas pirmos rizikos principu), jei draudimo išmoka šiems papildomiems draudimo objektams ir/ar draudimo papildomiems išplėtimams yra mokama.
30. Jei draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu paaiškėja, kad yra apdrausta tik dalis statomo/montuojamo objekto vertės, kitą dalį Draudėjas turi teisę apdrausti papildomai (papildomas draudimas).
31. Jeigu tas pats statomas/montuojamas objektas yra apdraustas pagal kelias draudimo sutartis kelių Draudikų (dvigubas draudimas), nuostoliai atlyginami laikantis principo, kad kiekvienas Draudikas atlygina nuostolius proporcingai savo atsakomybės daliai, tačiau bendra draudimo išmokų suma negali viršyti nuostolio sumos.
32. Kiekvienam papildomam draudimo objektui (šių Taisyklių A.I dalies 8.1–8.6 punktai) ir kiekvienam draudimo papildomam išplėtimui (šių Taisyklių A.IV dalis) draudimo sutartyje nurodoma atskira besąlyginė išskaita.
33. Jei dėl to paties draudžiamojo įvykio vienoje draudimo vietoje sugadinamas ar sunaikinamas turtas, kuris yra apdraustas viena draudimo sutartimi, taikoma tik viena, pati didžiausia iš taikytinų draudimo sutartyje nurodytų besąlyginių išskaitų.

II. CIVILINĒS ATSAKOMYBĒS DRAUDIMAS

KĀ GALĪTE APDRAUSTI – DRAUDIMO OBJEKTS

34. *Draudimo objekts* yra civilinė atsakomybė, kylanti dėl Draudėjo veiksmais (veikimu arba neveikimu) padarytos žalos tretiesiems asmenims, Draudėjui vykdant Darbus, kurie draudimo sutartyje nurodyti kaip apdrausti.

Civilinė atsakomybė – tai Draudėjo pareiga atlyginti trečiajam asmeniui padarytą žalą, atsiradusią neįvykdžius įstatymuose ir/ar kituose teisės aktuose nustatytos pareigos ir/ar atlikus veiksmus, kuriuos įstatymas ir/ar kitas teisės aktas draudžia atlikti, ir/ar pažeidus bendro pobūdžio taisyklę elgtis atidžiai ir rūpestingai.

Trečiasis asmuo – asmuo, nesusijęs draudimo santykiais su Draudiku ir Draudėju pagal šių Taisyklių pagrindu sudarytą draudimo sutartį. Trečiuoju asmeniu nelaikomas asmuo, susijęs su Draudėju darbo teisiniais santykiais, taip pat esantis Draudėjo šeimos nariu ir/ar su Draudėju bendrą ūkį vedantis asmuo.

Padaryta žala – tai trečiojo asmens sužinojimas (arba turėjimas sužinoti) apie materialaus turto sunaikinimą arba sugadinimą, arba apie kūno sužalojimą (įskaitant mirtį) bei dėl to patirtas išlaidas ir neturtinę žalą, taip pat netiesioginius nuostolius arba negautas pajamas, kurias trečiasis asmuo būtų gavęs, jei žala nebūtų padaryta.

Nuostoliai – tai žalos dydis, išreikštas pinigais. Į nuostolius taip pat įskaičiuojamos iš anksto su Draudiku suderintos protingos išlaidos, susijusios su civilinės atsakomybės atsiradimo ir/ar žalos dydžio įvertinimu bei nuostolių išieškojimu.

DRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI

35. Įvykis, įvardytas Draudėjui pateiktame reikalavime atlyginti nuostolius, bus pripažintas draudžiamuoju, jei bus tenkinamos visos toliau nurodytos sąlygos:

35.1. žala padaryta Draudėjui vykdant draudimo sutartyje įvardytus Darbus draudimo vietoje iki tada, kai dėl draudimo objekto yra išduodamas statybos užbaigimo aktas arba išduodama deklaracija apie statybos užbaigimą, kai užbaigimo aktas neprivalomas (draudžiant tik dalį statomo/montuojamo objekto – iki tada, kai dėl draudimo objekto užsakovas, rangovas ir statinio statybos techninės priežiūros vadovas pasirašo Darbų perdavimo-priėmimo aktą);

35.2. žala padaryta Darbų draudimo laikotarpiu;

35.3. reikalavimas Draudėjui buvo pateiktas ne vėliau kaip per 3 (trejus) metus nuo žalos padarymo dienos su sąlyga, kad Draudėjo pranešimas apie įvykį, dėl kurio galėjo būti padaryta žala, Draudikui buvo pateiktas per draudimo laikotarpį;

35.4. Draudėjas pagal galiojančius įstatymus atsako už žalą.

Reikalavimas – tai trečiojo asmens pranešimas Draudėjui, kuriuo reikalaujama atlyginti nuostolius dėl jam (trečiajam asmeniui) padarytos žalos, už kurią atsakingas yra Draudėjas.

Draudimo laikotarpis civilinės atsakomybės draudimo atveju neapima Aptarnavimo ar Garantinio termino rizikos draudimo laikotarpio.

NEDRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI

36. Draudikas neatlygina:

36.1. žalos, padarytos bet kokiam nekilnojamam turtui, esančiam Draudimo vietoje;

36.2. darbų, statybos produktų, medžiagų, įrenginių ar kito turto trūkumų pašalinimo, remonto ar pakeitimo išlaidų, jei tokios išlaidos apdraustos ar gali būti apdraustos pagal šių Taisyklių A.I dalies „Materialiųjų nuostolių draudimas“ sąlygas;

- 36.3. Žalos, padarytos bet kokiam turtui dėl ilgalaikio ir/ar tęstinio, ir/ar laipsniško temperatūros, dujų, garų, dūmų, suodžių, dulkių, drėgmės, kritulių, vandens sklaidimo, vibracijos, triukšmo ar kitokio panašaus veiksnio ir/ar jo sukulto poveikio (staigaus ar tęsinio) arba dėl atraminių elementų pašalinimo ar susilpninimo, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip;
- 36.4. nuostolių dėl atsakomybės už:
- a) žalą užsakovo (-ų), rangovo (-ų) ar subrangovo (-ų), vykdančių visiškai ar dalinai apdraustus Darbus, darbuotojams ar jų šeimos nariams;
 - b) užsakovui (-ams), rangovui (-ams) ar subrangovui (-ams), kurie vykdo Darbus, arba jų darbuotojams priklausančio arba teisėtai valdomo turto sunaikinimą, sugadinimą ar praradimą;
 - c) žalą, sukeltą motorinių sausumos transporto priemonių (išskyrus Statybines mašinas ir/ar mechanizmus), jas vairuojant (valdant) ar kitaip naudojant kelių eisme;
 - d) galimus įsipareigojimus dėl draudimo išmokos mokėjimo ar kitų rūšių kompensacijų, Draudėjo prisiimtų savanoriškai be Draudiko sutikimo, išskyrus tuos atvejus, kuriems ši atsakomybė egzistavo ir be tokio susitarimo;
- 36.5. netiesioginių nuostolių ir/ar negautų pajamų, kurios kyla ne kaip žalos trečiajam asmeniui dėl jo kūno sužalojimo (įskaitant mirtį) arba jo materialaus turto sunaikinimo ar sugadinimo pasekmę;
- 36.6. neturtinės žalos, kuri kyla ne kaip žalos trečiajam asmeniui dėl jo kūno sužalojimo (įskaitant mirtį) pasekmę;
- 36.7. nuostolių, kilusių pagal Prevencinio ieškinio pateikimo sąlygas; *Prevencinis ieškiny* – tai teisės gynimo būdas, kuriuo siekiama užkirsti kelią potencialiai žalai, kuri gali būti padaryta ateityje dėl atliktų Draudėjo veiksmų (veikimo arba neveikimo);
- 36.8. žalos dėl asbesto ar gaminių, savo sudėtyje turinčių asbesto naudojimo, gamybos, pardavimo, šalinimo, montavimo, laikymo, transportavimo ar bet kokio kitokio disponavimo šia medžiaga;
- 36.9. žalos dėl bet kokio silicio dioksido nurijimo, įkvėpimo, absorbcijos ar buvimo silicio dioksido poveikio aplinkoje;
- 36.10. žalos dėl elektromagnetinio lauko (EMF) ir/ar bet kokio pobūdžio elektromagnetinės radiacijos (EMR), įskaitant, bet neapsiribojant mobiliųjų telefonų, elektros linijų arba bet kokio pobūdžio elektros prietaisų skleidžiamo EMF/EMR poveikio;
- 36.11. žalos dėl bet kokio oro, vandens, žemės užteršimo, kurio atlyginimo dydžiai yra apskaičiuojami Aplinkos apsaugos ministerijos patvirtintose apskaičiavimo metodikose nustatyta tvarka;
- 36.12. žalos dėl bet kokio oro, vandens, žemės užteršimo išvalymo ir bet kokios žalos, padarytos tretiesiems asmenims oro, vandens, žemės užteršimu;
- 36.13. nuostolių pagal šią Taisyklią A.I dalies 18.7–18.31 nedraudžiamųjų įvykių punktus.

DRAUDIMO SUMA

37. Civilinės atsakomybės draudimo suma nustatoma Draudėjo ir Draudiko susitarimu ir nurodoma draudimo sutartyje.
38. Draudiko atsakomybė pagal šią Taisyklią A.II dalies „Civilinės atsakomybės draudimas“ sąlygas negali viršyti draudimo sutartyje nurodytos draudimo sumos.
39. Išmokėjus draudimo išmoką draudimo suma sumažėja, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip.

NUOSTOLIO NUSTATYMAS, DRAUDIMO IŠMOKOS APSKAIČIAVIMAS IR MOKĒJIMAS

40. Neviršijant draudimo sumos ir atsižvelgiant į besąlyginę išskaitą, nurodytą draudimo sutartyje, bei jos taikymo sąlygas, draudimo išmoka atlyginami trečiojo asmens nuostoliai, tyrimo ir teismo priteistos teismo išlaidos.
41. Draudimo išmoka atlyginami nuostoliai, už kuriuos atsako Draudėjas. Draudimo išmoka apskaičiuojama atsižvelgiant į žalos atlyginimą reguliuojančias teisės normas bei teismų praktiką.
42. Jeigu keli asmenys solidariai atsako už padarytą žalą, Draudikas kompensuoja žalos dalį, kurią privalėtų atlyginti Draudėjas atsižvelgiant į jo kaltę.
43. Atlyginamos pagrįstos ir būtinos išlaidos, patirtos dėl to, kad įvykus draudžiamajam įvykiui Draudėjas ėmėsi jam prieinamų protingų priemonių galimai žalai sumažinti laikydamasis Draudiko nurodymų, jeigu tokie nurodymai Draudėjui buvo duoti.
44. Atlyginamos pagrįstos ir iš anksto su Draudiku raštu suderintos Draudėjo išlaidos, patirtos reguliuojant (tiriant) įvykį.
45. Jeigu ginčas dėl nuostolių atlyginimo perduodamas spręsti teismui ir trečiojo asmens ieškinio reikalavimai susiję su pagal draudimo sutartį atlygintiniais nuostoliais, Draudikas dalyvauja teismo procese ir atlygina teismo priteistas teismo išlaidas.
46. Jeigu teismo procesas susijęs ir su kito pobūdžio reikalavimais, atlyginama ta teismo priteistų teismo išlaidų dalis, kuri patirta dėl reikalavimų atlyginti nuostolius, atlygintinus pagal draudimo sutartį, nagrinėjimo.
47. Visais atvejais mokama draudimo išmoka, įskaitant teismo priteistas išlaidas, negali viršyti civilinės atsakomybės draudimo sumos, nustatytos draudimo sutartyje.
48. Jei Draudėjas yra apsidraudęs savo veiklą civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu, tai Draudikas atlygins tokią nuostolių dalį, kuri neatlyginama pagal Draudėjo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartį, bet ne daugiau draudimo sutartyje nurodytos civilinės atsakomybės draudimo sumos.

III. VEIKLOS PRADŽIOS VĒLAVIMO DRAUDIMAS

KĀ GALITE APDRAUSTI – DRAUDIMO OBJEKTS

49. *Draudimo objekts* yra Draudėjo (užsakovo) finansiniai nuostoliai, atsiradę dėl Darbų vėlavimo su sąlyga, kad Darbų vėlavimo priežastis yra šių Taisyklių A.I dalies „Materialiųjų nuostolių draudimas“ pagrindu apdrausto statomo/montuojamo objekto sugadinimas, sunaikinimas ar dingimas, įvykęs per Darbų draudimo laikotarpį dėl draudžiamojamų įvykių, bei sukėlęs būsimo Draudėjo veiklos sutrikdymą. *Darbų vėlavimas* – tai laikotarpis, kuris lygus skirtumui tarp faktinės Darbų baigimo datos ir draudimo sutartyje nustatytos Darbų draudimo pabaigos datos.

Draudžiami finansiniai nuostoliai yra:

- 49.1. *Bendrojo pelno netekimas dėl apyvartos sumažėjimo* – apskaičiuojamas dauginant apyvartos sumažėjimo sumą (lyginant su planuota apyvarta, jei nebūtų įvykęs vėlavimas) per Draudiko atsakomybės laikotarpį iš Bendrojo pelno normos;

- 49.2. *Padidėjusios verslo sąnaudos* – Draudėjo patirtos papildomos išlaidos, kurias Draudėjas, suderinęs su Draudiku, patyrė siekdamas išvengti arba sumažinti apyvartos sumažėjimo nuostolius. Padidėjusios verslo sąnaudos atlyginamos tik jeigu:

- šios išlaidos sumažina apyvartos kritimą ir
- susidariusiomis aplinkybėmis Draudėjas laikė jas reikalingomis ir dėl jų naudojimo iš anksto suderino su Draudiku.

Jei dėl skubos negalėjo iš anksto gauti raštiško Draudiko sutikimo, Draudėjas privalo ne vėliau kaip per 2 darbo dienas informuoti Draudiką apie priemones, kurių imtasi, bei patirtas papildomas išlaidas.

Apyvarta – tai pinigų suma, sumokėta arba mokėtina Draudėjui už prekes, patalpų nuomą ar paslaugas, kurias Draudėjas būtų pardavęs, pristatęs arba suteikęs vykdydamas veiklą, tiesiogiai susijusią su statomu/montuojamu objektu.

Kintami kaštai – tai sąnaudos, kurios kinta priklausomai nuo apyvartos, pavyzdžiui, prekių, žaliavų arba pagalbinių priemonių įsigijimo išlaidos, taip pat išlaidos, susijusios su pakavimu, krovimu, vežimu, saugojimu, įvairiais mokesčiais ir pan.

Bendrasis pelnas – tai apyvartos ir kintamų kaštų iš apdraustos veiklos skirtumas.

50. „Padidėjusios verslo sąnaudos“ neatlyginamos, jeigu:

- pasinaudodamas šiomis išlaidomis Draudėjas nepagrįstai siekia naudoti sau;
- šios išlaidos viršija Ekonominį limitą;
- šių išlaidų dalis, kuri kartu su draudimo išmoka bendrojo pelno netekimui dėl apyvartos sumažėjimo atlyginti, viršija draudimo sumą.

Ekonominis limitas – apskaičiuojamas bendrojo pelno norma padauginus iš tokiu būdu išvengto apyvartos sumažėjimo (apyvartos kritimo sutaupymo) sumos. Padidėjusios verslo sąnaudos atlyginamos ne daugiau nei šis ekonominis limitas.

Bendrojo pelno norma – tai koeficientas, kuris lygus bendrojo pelno, kuris būtų gautas, jei nebūtų įvykęs Darbų vėlavimas, ir apyvartos per atsakomybės laikotarpį santykiui.

DRAUDIMO LAIKOTARPIS, ATSAKOMYBĖS LAIKOTARPIS

51. Draudimo laikotarpis yra nurodomas draudimo sutartyje ir sutampa su Materialiųjų nuostolių draudimo laikotarpiu (apibrėžtu šių Taisyklių A.I dalyje), išskyrus Aptarnavimo rizikos ar Garantinio termino rizikos draudimo laikotarpius. Šių Taisyklių A.III dalies draudimo sąlygomis apdraudžiamoms rizikoms draudimo laikotarpis pasibaigia anksčiau, jeigu Darbai baigiami anksčiau dėl priežasčių, nurodytų šių Taisyklių A.I dalyje „Materialiųjų nuostolių draudimas“.

52. *Atsakomybės laikotarpis* – tai laikotarpis, per kurį būsimos veiklos rezultatai paveikiami dėl draudžiamų Darbų uždelsimo ir prasidedantis nuo planuotos būsimos veiklos pradžios datos (t.y. ne vėliau nei nurodyta Darbų baigimo data draudimo sutartyje) ir besibaigiantis su faktiškai užbaigtais draudžiamais Darbais, bet neviršijant atsakomybės laikotarpio, nurodyto draudimo sutartyje.

BESĄLYGINĖ IŠSKAITA

53. Besąlyginė išskaita Veiklos pradžios vėlavimo draudimo atveju – tai draudimo sutartyje nurodytas laikotarpis, už kurį nebus mokama draudimo išmoka arba nurodyta pinigine suma, kuria bus mažinama draudimo išmoka. Kai besąlyginė išskaita yra draudimo sutartyje nurodytas laikotarpis, tai atitinkama pinigines išraiškos suma apskaičiuojama padauginant atsakomybės laikotarpio vidutinę per vieną dieną patirtos žalos sumą iš besąlyginės išskaitos dienų skaičiaus.

DRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI

54. Draudikas atlygina Draudėjo patirtus finansinius nuostolius, jei Darbų vėlavimas yra tiesioginė apdrausto statomo/montuojamo objekto sunaikinimo, sugadinimo ar dingimo pasekmė dėl draudžiamąjį įvykio, įvykusio pagal galiojančią šių Taisyklių A.I dalies „Materialiųjų nuostolių draudimas“ pagrindu sudarytą draudimo sutartį ir/ar galiojančius draudimo apsaugos išplėtimus.
55. Įvykis laikomas draudžiamuoju, jei išpildytos visos trys sąlygos:
- įvykis pripažįstamas draudžiamuoju pagal šių Taisyklių A.I dalies „Materialiųjų nuostolių draudimas“ pagrindu sudarytą draudimo sutartį;
 - įvykis yra nurodytas draudžiamuoju šių Taisyklių A.III dalies „Veiklos pradžios vėlavimo draudimas“ pagrindu sudarytoje draudimo sutartyje;
 - apdraustas statomas/montuojamas objektas, dėl kurio sunaikinimo ar sugadinimo įvyko Darbų vėlavimas, būtų buvęs naudojamas planuojamai veiklai vykdyti ir yra draudimo sutartyje nurodytoje draudimo vietoje.

NEDRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI

56. Draudikas neatlygina Draudėjo patirtų finansinių nuostolių dėl Darbų vėlavimo/atidėjimo, dėl bet kurios iš šių priežasčių:
- 56.1. kai žala ar nuostoliai patirti dėl nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių Taisyklių A.I. dalies 18.1–18.31 punktuose ir draudimo sutartyje;
- 56.2. medžiagų, reikalingų Draudėjo veiklai, susijusiai su statomu/montuojamu objektu, trūkumo, sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo;
- 56.3. darbų finansavimo sutrikimo;
- 56.4. žalos ar nuostolių objektams, dėl kurių yra išduotas statybos užbaigimo aktas arba išduota deklaracija apie statybos užbaigimą, kai užbaigimo aktas neprivalomas (draudžiant tik dalį statomo/montuojamo objekto – tada, kai dėl draudimo objekto tarp užsakovo, rangovo ir statinio statybos techninės priežiūros vadovo yra pasirašomas Darbų perdavimo-priėmimo aktas), ar kuriems draudimo apsauga pasibaigė pagal šių Taisyklių A.I dalį „Materialiųjų nuostolių draudimas“;
- 56.5. verslo praradimo dėl leidimo, nuomos sutarties ar užsakymo ir pan. sustabdymo, pasibaigimo ar nutraukimo, kuris įvyksta po faktinės apdraustos veiklos pradžios datos.

NUOSTOLIO NUSTATYMAS

57. Nuostoliu, apdraustu pagal šių Taisyklių A.III dalį „Veiklos pradžios vėlavimo draudimas“, laikoma:
 - 57.1. bendrojo pelno sumažėjimas, nustatomas padauginus Bendrojo pelno normą iš skirtumo tarp apyvartos, kuri būtų pasiekta per atsakomybės laikotarpį, jei nebūtų įvykęs draudžiamasis įvykis, ir faktinės apyvartos per atsakomybės laikotarpį;
 - 57.2. padidėjusios verslo sąnaudos, t.y. protingos išlaidos, padarytos siekiant sumažinti bendrojo pelno kritimą. Draudėjas privalo laikytis Draudiko nurodymų dėl priemonių žalai sumažinti, jeigu tokie nurodymai Draudėjui buvo duoti.
58. Apskaičiuojant nuostolį visada turi būti atsižvelgta į:
 - 58.1. svyravimus, pokyčius ir ypatingas aplinkybes, galėjusias turėti įtakos apdraustai veiklai, jei nebūtų įvykęs Darbų vėlavimas;
 - 58.2. Darbų vėlavimus, nesusijusius su draudžiamuoju įvykiu.
59. Jei Veiklos pradžios vėlavimo draudimu apdraustų nuostolių draudimo suma mažesnė nei suma, gauta padauginus bendrojo pelno normą iš apyvartos, tada draudimo išmoka mokama proporcingai draudimo sumos ir sumos, gautos padauginus bendrojo pelno normą iš apyvartos, santykiui.

IV. STATYBOS IR MONTAVIMO DARBŲ DRAUDIMO PAPILDOMI IŠPLĒTIMAI

Statybos ir montavimo darbų draudimo papildomi išplėtimai – tai susitarimai dėl materialijų nuostolių atlyginimo dėl priežasčių, nurodytų šiuose papildomuose draudimo išplėtimuose, tačiau nepatenkantys tarp atlygintinų materialijų nuostolių, išvardytų šių Taisyklių A.I dalies 8 punkte. Dėl papildomų draudimo išplėtimų bei jų draudimo sąlygų ir draudimo apimties (draudimo rizikų) turi būti atskirai susitarta draudimo sutartyje. Papildomi draudimo išplėtimai gali būti:

Papildomas draudimo išplėtimas Nr. 55/1 – dėl papildomų išlaidų statybos techniniam prižiūrėtoju, žalos ekspertams, inžinieriams, projektuotojams, konsultantams, teisininkams bei kitiems specialistams.

Atlyginamos būtinos ir suderintos su Draudiku papildomos išlaidos dėl draudžiamojo įvykio techniniam prižiūrėtoju, žalos ekspertams, inžinieriams, projektuotojams, konsultantams, teisininkams bei kitiems specialistams. Išlaidos neturi būti naudojamos pretenzijai dėl įvykio Draudikui pareikšti.

Papildomas draudimo išplėtimas Nr. 55/2 – dėl pervežamų statybos produktų, medžiagų ir/ar montuotinių įrenginių.

Statybos produktai, medžiagos ir/ar montuotini įrenginiai papildomai apdraudžiami sausumos pervežimo į draudimo vietą metu Lietuvos Respublikos teritorijoje, įskaitant iškrovimą draudimo vietoje.

Papildomas draudimo išplėtimas Nr. 55/3 – dėl statybos produktų, medžiagų ir/ar montuotinių įrenginių tarpinio sandėliavimo.

Statybos produktai, medžiagos ir/ar montuotini įrenginiai papildomai apdraudžiami sandėliavimo metu už draudimo vietos ribų draudimo sutartyje nurodytu adresu Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Papildomas draudimo išplėtimas Nr. 55/4 – dėl statybos aikštelės įrangos, įrankių.

Papildomai apdraudžiama draudimo vietoje esanti ir Draudėjui priklausanti ar teisėtai jo žinioje esanti statybos aikštelės įranga (laikini statiniai, pastoliai, vagonėliai) ir įrankiai.

Kiti išplėtimai, dėl kurių atskirai sutarta draudimo sutartyje.

B. ĮMOKOS IR IŠMOKOS APSKAIČIAVIMAS

DRAUDIMO ĮMOKŲ APSKAIČIAVIMAS IR MOKĖJIMAS

60. Draudimo įmokos dydį nustato Draudikas, atsižvelgdamas į Draudėjo pateiktą ar kitokią, draudimo rizikai įvertinti reikalingą, informaciją, nustatytas draudimo sutarties sąlygas.
61. Draudimo įmoka ir jos mokėjimo terminai, kuriais Draudėjas privalo laiku mokėti draudimo įmokas, nurodomi draudimo sutartyje.
62. Draudėjui nesumokėjus pirmosios draudimo įmokos ar jos dalies arba eilinės draudimo įmokos ar jos dalies draudimo sutartyje nustatytu laiku (išskyrus atvejį, kai draudimo sutarties įsigaliojimas siejamas su draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimu), Draudikas apie tai privalo pranešti Draudėjui šių Taisyklių C dalies 120 punkte nustatyta tvarka, nuroydamas, jog per 30 dienų nuo šio pranešimo išsiuntimo Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies, draudimo apsauga bus sustabdyta ir atnaujinta kitą dieną po to, kai Draudėjas sumokės draudimo įmoką ar jos dalį. Įvykus draudžiamajam įvykiui draudimo apsaugos sustabdymo metu, Draudikas neprivalės mokėti draudimo išmokos.
63. Draudėjui nesumokėjus pirmosios draudimo įmokos, kurios sumokėjimas siejamas su draudimo sutarties įsigaliojimu (tai atvejis, kai nurodytas įmokos sumokėjimo terminas yra ankstesnis arba sutampa su draudimo sutarties įsigaliojimu), draudimo sutartis neįsigalioja nuo draudimo sutartyje nurodytos įsigaliojimo dienos. Jei tokiu atveju draudimo įmoka sumokama pavėluotai, bet ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo draudimo sutartyje numatytos jos įsigaliojimo dienos, draudimo sutartis įsigalioja kitą dieną po draudimo įmokos sumokėjimo, tačiau draudimo sutartyje nurodytas Draudimo laikotarpis nėra pratęsiamas.
64. Draudimo įmoką mokant grynaisiais pinigais, draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimo momentu laikoma data, nurodyta mokėjimo dokumente, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip.
65. Jeigu draudimo įmoka mokama naudojantis banko pavedimu, tiesioginio debeto ar automatinio lėšų nurašymo iš Draudėjo banko sąskaitos būdu, draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimo momentu laikoma:
 - data, kai kredito įstaiga (bankas) įrašo lėšas į Draudiko sąskaitą, jeigu Draudėjo ir Draudiko kredito įstaiga yra ta pati;
 - data, kai Draudiko kredito įstaiga (bankas) pagal mokėjimo nurodymą gauna lėšas iš Draudėjo kredito įstaigos, jeigu Draudėjo ir Draudiko kredito įstaigos yra skirtingos.
66. Tiesioginio debeto sutarties, sutikimo e-sąskaitos gavimui ar sutikimo bankui automatiškai nurašyti lėšas iš Draudėjo banko sąskaitos pasirašymas nelaikomas įmokos sumokėjimu. Mokant aukščiau nurodytais būdais Draudėjas privalo užtikrinti, kad sąskaitoje, nuo kurios nurašoma draudimo įmoka ar jos dalis, būtų pakankamai lėšų mokėjimui įvykdyti. Sumokėjus (nurašius) ne visą įmoką ar jos dalį, kaip tai numatyta draudimo sutartyje, laikoma, kad draudimo įmoka nesumokėta, o pervesta pinigų suma gražinama Draudėjui.

DRAUDIMO RIZIKOS PADIDĖJIMO ATVEJAI

67. *Draudimo rizikos padidėjimas* – tai šiose Taisyklėse, draudimo sutartyje ir/ar kituose Draudikui pateiktuose dokumentuose numatytų aplinkybių, galinčių turėti esminės įtakos draudžiamąjį įvykio atsitikimo tikimybei ir/ar galimybei ir šio įvykio galimų nuostolių dydžiui, pasikeitimas ar atsiradimas, taip pat aplinkybės, apie kurias Draudikas, sudarydamas draudimo sutartį, teiravosi pateikdamas Draudėjui klausimus raštu nustatytos formos raštiškame prašyme sudaryti draudimo sutartį (toliau – Prašymas) ir/ar teiraudamasis raštu kitokiu būdu. Draudimo rizikos padidėjimu laikoma:
- 67.1. sudarant draudimo sutartį nurodytų statybos ir montavimo darbų procesų, technologijos pakeitimas, naudojamų medžiagų pakeitimas pavojingesnėmis;
 - 67.2. statybos ir montavimo darbų atlikimo grafiko pakeitimas, kai visiškai ar dalinai sustabdomi/nutraukiami Darbai ilgesniam kaip 30 dienų laikotarpiui, kai tai nenumatyta rangos ar kitos sutarties darbų grafike;
 - 67.3. turto apsaugos ar priešgaisrinės apsaugos būklės pablogėjimas.
Turto apsaugos ar priešgaisrinės apsaugos būklės pablogėjimas – ne dėl trečiųjų asmenų veiksmų įvykęs dalinis arba visiškai priešgaisrinės apsaugos ir/ar turto apsaugos sistemos, jos dalies ar atskirų jos elementų demontavimas, atjungimas, jos dalinis ar visiškai neveikimas, nustatytų techninių parametrų praradimas, nustatytos techninės priežiūros nevykdymas arba nevisiškai vykdymas, įjungimas ar išjungimas ne laiku;
 - 67.4. sutarties galiojimo metu valdžios ar savivaldybės institucijų naujų reikalavimų ar nurodymų viešas paskelbimas ar raštiškas pateikimas Draudėjui, įpareigojantis Draudėją imtis tam tikrų nustatytų veiksmų.

BESĄLYGINĖ IŠSKAITA

68. Turtas gali būti draudžiamas su besąlygine išskaita arba be jos. Besąlyginė išskaita nurodoma draudimo sutartyje ir įvardijama konkrečia pinigų suma (arba procentu nuo nuostolio sumos). *Besąlyginė išskaita (franšizė)* – suma, kuria kiekvieno draudžiamąjį įvykio atveju Draudikas mažina mokėtiną draudimo išmoką (šios sumos dydžiu Draudėjas pats dalyvauja nuostolių atlyginime).

NUOSTOLIO NUSTATYMAS

- 69. Nuostolį nustato Draudikas, vadovaudamasis surašytu turto sunaikinimo ar sugadinimo aktu, gautais iš Draudėjo, kitų asmenų ir kompetentingų įstaigų dokumentais, reikalingais turto sunaikinimo ar sugadinimo priežastims ir nuostolių dydžiui nustatyti.
- 70. Nuostoliu dėl sugadinimo laikomos remonto išlaidos, būtinos Draudimo objektams grąžinti į būseną, kokios jie buvo prieš pat draudžiamąjį įvykį, tačiau neviršijant draudimo sutartyje nurodytos draudimo sumos. Draudimo objektas laikomas sugadintu, jei jį įmanoma ir ekonomiškai tikslinga suremontuoti.
- 71. Visiško sunaikinimo atveju nuostoliu laikoma faktinė apdraustų objektų vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį, tačiau neviršijant draudimo sutartyje nurodytos draudimo sumos. Turtas laikomas sunaikintu, jeigu jo remontas negalimas dėl techninių priežasčių arba ekonominiu požiūriu nėra tikslingas. Turto remontuoti ekonomiškai netikslinga, jei būtinos remonto išlaidos yra lygios arba viršija sugadinto turto naują vertę.
- 72. Laikino remonto, siekiant užtikrinti draudimo objekto laikiną funkcionavimą iki bus atliktas nukentėjusio draudimo objekto pilnas remontas, išlaidos – neatlyginamos.
- 73. Išlaidos, susijusios su Draudimo objekto papildymais, patobulinimais, ir/ar planinio remonto išlaidos neatlyginamos.

74. Darbo užmokesčio už viršvalandžius, darbą nakties metu, švenčių ir poilsio dienomis priedai ar papildomos skubaus krovinio pristatymo išlaidos apdraustos tik tuo atveju, jei tai nurodyta draudimo sutartyje.
75. Draudžiamoji įvykių atveju, jei būtina, atlyginamos papildomos išlaidos draudimo vietai sutvarkyti ar išvalyti, kurios neviršija 3% draudimo objekto draudimo sumos vienoje draudimo vietoje ir visam statomo/montuojamo objekto draudimo laikotarpiui. Šios išlaidos negali viršyti statomo/montuojamo objekto draudimo sumos (vienoje draudimo vietoje).
76. Pridėtinės vertės mokestis (toliau – PVM):
 - 76.1. yra įtraukiamas į Draudimo objekto draudimo sumą sudarant draudimo sutartį, jei draudimo sutartyje nesutarta kitaip;
 - 76.2. yra įtraukiamas į nuostolio sumą tik tuomet, jei jis buvo įtrauktas į Draudimo objekto draudimo sumą sudarant draudimo sutartį ir negali būti sugrąžintas iš biudžeto.

DRAUDIMO IŠMOKOS APSKAIČIAVIMAS IR MOKĖJIMAS

77. Draudimo išmoka už sugadintą, sunaikintą turtą apskaičiuojama nuostolio dydžio, įvertinus dvigubą draudimą, nevisišką draudimą (išskyrus atvejus, kai draudžiama pirmąja rizika) bei kitus draudimo išmokos mažinimo pagrindus, numatytus šiose Taisyklėse ir/ar draudimo sutartyje. Iš apskaičiuotos mokėtinos draudimo išmokos atimama besąlyginės išskaitos suma. Bet kuriuo atveju draudimo išmoka už kiekvieną apdraustą objektą (daiktą) neviršija to objekto (daikto) draudimo sumos, išskaičiuojant besąlyginę išskaitą.
78. Jei Draudėjui sutikus Draudikas vykdo ar organizuoja visus apdrausto objekto atkūrimo darbus, Draudėjas, atlyginant trečiajai šaliai už šiuos darbus, dalyvauja sumos dydžiu, lygiu besąlyginei išskaitai.
79. Draudikas moka draudimo išmoką tik tada, kai pateiktos visos sąskaitos faktūros ir kiti dokumentai, įrodantys, kad remontas atliktas, o sugadinti statybos produktai, medžiagos, montuotini įrenginiai ar kitų apdraustų objektų dalys pakeistos, arba Draudėjas įrodo, kad remontas bus atliktas ar sugadinti statybos produktai, medžiagos, montuotini įrenginiai ar kitų apdraustų objektų dalys bus pakeistos. Visus sugadinimus, kurie gali būti pašalinami remontuojant, būtina pašalinti.
80. Draudėjas privalo suderinti su Draudiku (jei jis to reikalauja), kokia įmonė atliks sunaikinto ar sugadinto turto, už kurį turi būti mokama draudimo išmoka, projektavimo, statybos, gamybos ar remonto darbus. Draudikas turi teisę nemokėti tos išmokos dalies, kuria padidėja nuostolis dėl šios sąlygos nesilaikymo.
81. Draudėjui neatlyginama visa žala arba jos dalis, kurią atlygina valdžios institucijos ar kiti asmenys. Jeigu Draudėjui buvo išmokėta draudimo išmoka, tačiau vėliau visa žala ar jos dalis buvo atlyginta valdžios institucijų ar kitų asmenų, Draudėjas privalo per 14 kalendorinių dienų grąžinti Draudikui išmokos dalį, lygią gautai iš valdžios institucijų ar kitų asmenų.
82. Iš apskaičiuotos draudimo išmokos sumos išskaičiuojamos likusios nesumokėtos pagal draudimo sutartį draudimo įmokos, kurių mokėjimo terminas draudžiamoji įvykių dieną jau yra suėjęs, jeigu draudimo sutartyje nėra sutarta kitaip.
83. Draudikas moka Draudėjui išmoką šių Taisyklių C dalies 104.4 punkte nurodytais terminais. Draudikas turi teisę atidėti draudimo išmokos išmokėjimą:
 - 83.1. kol Draudėjas dokumentais pagrįs nuostolio dydį;
 - 83.2. jei Draudėjui dėl įvykių, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, reiškiamas civilinis ieškinys ar keliama baudžiamoji byla, ar pradėtas teismo procesas – iki teismo sprendimo įsiteisėjimo ar nutraukimo dienos.
84. Jei įvykis yra draudžiamasis, o Draudėjas ir Draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, Draudėjo pageidavimu Draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius.

85. Draudėjas ir Draudikas gali samdyti ekspertus ir remtis jų išvadomis, nustatant įvykio priežastis ir/ar nuostolio dydį. Ekspertais negali būti samdomi asmenys, kurie yra Draudėjo ar Draudiko konkurentai ar turi su jais verslo ryšių. Jei ekspertas samdomas šalių sutarimu – eksperto išlaidas apmoka abi draudimo sutarties šalys per pusę. Jei dėl eksperto šalys nesutaria ir/ar samdo kiekvieną atskirą ekspertą – eksperto išlaidas apmoka jį samdanti šalis. Esant dviejų ekspertų skirtingoms išvadoms, sprendimą priima nepriklausomas ekspertas, kurio išlaidas apmoka abi draudimo sutarties šalys per pusę.

DRAUDIMO IŠMOKOS MAŽINIMO IR NEMOKĖJIMO ATVEJAI

86. Draudimo išmoka nemokama:
- 86.1. jeigu Draudėjas arba naudos gavėjas bandė suklaidinti Draudiką klastodamas faktus, pateikdamas neteisingus duomenis, ar ėmėsi veiksmų nepagrįstai gauti ar padidinti draudimo išmoką;
 - 86.2. jei vagystės ar apiplėšimo fakto nepatvirtina policija, taip pat už tuos daiktus, apie kurių dingimą draudžiamojo įvykio metu Draudėjas nepranešė policijai.
87. Draudimo išmoka gali būti mažinama arba nemokama:
- 87.1. jeigu Draudėjas nepranešė Draudikui apie draudimo rizikos padidėjimą, ir dėl to buvo patirti ar padidėjo nuostoliai;
 - 87.2. jeigu Draudėjas nevykdė Draudiko duotų ir draudimo sutartyje įvardytų nurodymų dėl draudimo rizikos sumažinimo;
 - 87.3. jeigu Draudėjas nevykdė bent vieno šių Taisyklių C dalies 102 punkte nurodyto reikalavimo, kai tarp nurodyto reikalavimo nevykdymo ir patirtų nuostolių ar jų padidėjimo yra priežastinis ryšys;
 - 87.4. jei Draudėjas atsisakė savo reikalavimo teisės asmeniui, atsakingam už padarytą žalą, arba šios teisės nebegalima įgyvendinti dėl Draudėjo kaltės;
 - 87.5. kitais draudimo sutartyje ir įstatymų nustatytais atvejais.
88. Neatlyginama:
- 88.1. nuostoliai, kilę todėl, kad Draudėjas nesiėmė, nors galėjo imtis, priemonių gelbėti apdraustą turtą draudžiamojo įvykio metu ir po jo, užtikrinti jo apsaugą ir neleisti tolesnio gadinimo;
 - 88.2. išlaidos už gaisrininkų ar kitų organizacijų, įpareigotų suteikti pagalbą, darbus;
 - 88.3. nuostoliai, kai Draudėjas yra subrangovas (arba žalos atveju paaiškėja, kad yra subrangovas), ir jo vykdomi darbai yra dalis objekte atliekamų statybos/montavimo darbų, ir kai tenkinama bent viena iš žemiau nurodytų sąlygų:
 - generalinis rangovas turi galiojančią statybos/montavimo darbų draudimo sutartį, kurioje draudimo apsauga galioja ir subrangovo atliekamiems darbams;
 - statytojas (užsakovas) turi galiojančią statybos/montavimo darbų draudimo sutartį, kurioje draudimo apsauga galioja ir subrangovo atliekamiems darbams.

C. DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMAS, NUTRAUKIMAS, KEITIMAS, TEISĖS IR PAREIGOS

DRAUDIMO TAISYKLIŲ STRUKTŪRA IR NUOSTATŲ KONKURAVIMAS

89. Taisyklės sudaro trys dalys: „I. MATERIALIŲJŲ NUOSTOLIŲ, CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS IR VEIKLOS PRADŽIOS VĒLAVIMO DRAUDIMAI“, „II. ĮMOKOS IR IŠMOKOS APSKAIČIAVIMAS“ ir „III. DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMAS, NUTRAUKIMAS, KEITIMAS, TEISĖS IR PAREIGOS“.
90. Nuostatų konkuravimas: jei Taisyklių nuostatos prieštarauja draudimo sutartyje nurodytoms individualioms sąlygoms, tai pirmenybė teikiama draudimo sutartyje nurodytoms individualioms sąlygoms.

IKISUTARTINĖS ŠALIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

91. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudėjas privalo:
 - 91.1. užpildyti Prašymą, jei Draudikas pareikalauja;
 - 91.2. pateikti kitus Draudiko prašomus dokumentus, Draudiko sprendimu teikiančius pakankamai informacijos sutarčiai sudaryti;
 - 91.3. suteikti Draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudimo rizikai.
92. Esminėmis aplinkybėmis, apie kurias Draudėjas privalo informuoti Draudiką, laikomos:
 - 92.1. informacija, nurodyta Prašyme (jei Draudiko reikalavimu jis yra pildomas);
 - 92.2. kita informacija, kurią Draudikas prašo pateikti raštu;
 - 92.3. informacija apie visas draudžiamo objekto tų pačių rizikų draudimo sutartis, sudarytas su kitais Draudikais, ir jų sąlygas (draudimo sumas, draudimo objektus bei draudžiamuosius įvykius), jei jos galios kartu su draudimo sutartimi, kurią ketinama sudaryti;
 - 92.4. Draudiko prašymas sudaryti sąlygas Draudikui apžiūrėti (įvertinti) ketinamą drausti riziką.
93. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudikas privalo:
 - 93.1. supažindinti Draudėją su Taisyklėmis ir įteikti jų kopiją.
94. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudikas turi teisę:
 - 94.1. reikalauti iš Draudėjo visos informacijos, reikalingos draudimo rizikai įvertinti (neapsiribojant informacija, nurodyta Prašyme);
 - 94.2. atsisakyti sudaryti draudimo sutartį, nenurodydamas priežasčių.

DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMAS, GALIOJIMO LAIKOTARPIS

95. Draudimo sutartį sudaro Draudėjas ir Draudikas.
96. Draudimo sutarčiai sudaryti Draudėjas pateikia Draudikui ar jo atstovui Prašymą ar kitokiu būdu pareiškia ketinimą sudaryti draudimo sutartį. Už Prašyme pateiktų duomenų teisingumą atsako Draudėjas.
97. Draudimo sąlygos nustatomos Draudiko ir Draudėjo susitarimu, atsižvelgus į Draudėjo pateiktą ir turto apžiūros metu gautą (jeigu turto ir/ar turtinės rizikos apžiūra buvo atliekama) informaciją bei dokumentus.
98. Draudimo sutartis sudaroma raštu, o jos sudarymas yra patvirtinamas Draudiko išduodama draudimo sutartimi.
99. Draudimo sutartis sudaroma Draudėjo ir Draudiko sutartam draudimo laikotarpiui.
100. Draudimo laikotarpis – tai laikotarpis, kuriam Draudėjas ir Draudikas susitaria sudaryti draudimo sutartį, per kurį atsitikusiems įvykiams galiotų draudimo apsauga.

ŠALIŲ PAREIGOS DRAUDIMO SUTARTIES GALIOJIMO METU

101. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas turi teisę:
 - 101.1. prašyti Draudiko nutraukti, pakeisti draudimo sutartį;
 - 101.2. reikalauti, kad Draudikas įstatymuose ir/ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka išmokėtų draudimo išmoką, kai įvykis draudžiamasis;
 - 101.3. įstatymuose numatyta tvarka gauti informaciją apie draudžiamąjį įvykio tyrimo eigą;
 - 101.4. susipažinti su Draudiko tvarkomais savo asmens duomenimis ir reikalauti ištaisyti neįsamius, neteisingus, netikslus savo asmens duomenis ar pareikšti teisiškai pagrįstą nesutikimą, kad būtų tvarkomi jo asmens duomenys;
 - 101.5. sumažėjus draudimo rizikai, reikalauti perskaičiuoti draudimo įmoką ir/ar pakeisti draudimo sutarties sąlygas.
102. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas privalo:
 - 102.1. pranešti Draudikui apie visas draudžiamo objekto tą pačią rizikų draudimo sutartis ir jų sąlygas (draudimo sumas, draudimo objektus bei draudžiamuosius įvykius), sudarytas su kitais Draudikais, tačiau ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų po draudimo sutarties su kitu Draudiku sudarymo;
 - 102.2. pasikeitus draudimo sutartyje nurodytam Draudėjo buveinės adresui, per 3 darbo dienas apie tai raštu informuoti Draudiką;
 - 102.3. siekiant išvengti nevaisingo draudimo patikslinti (esant poreikiui) draudimo objektų draudimo sumas;
 - 102.4. laikytis visų esamų ir draudimo sutarties sudarymo metu papildomai sutartų objekto saugumo ar rizikos mažinimo priemonių; kontroliuoti, kad vykdomi statybos ir montavimo darbai atitiktų įstatymuose, norminiuose aktuose, turto eksploatavimo taisyklėse, darbo saugos taisyklėse, priešgaisrinės apsaugos tarnybų nurodymuose keliamus saugumo reikalavimus, įrenginių projektinis apkrovimas nebūtų viršytas;
 - 102.5. suteikti galimybę Draudikui ar jo įgaliotam atstovui apžiūrėti apdraustus objektus bei įvertinti, ar Draudėjas laikosi draudimo sutartyje nustatytų sąlygų ar reikalavimų sumažinti draudimo riziką (jei dėl to šalys susitarė sudarydamos draudimo sutartį ar jos galiojimo metu ir tai nurodė draudimo sutartyje ar jei to reikalauja įstatymai);
 - 102.6. sužinojus apie padidėjusią draudimo riziką per 3 darbo dienas apie tai raštu informuoti Draudiką. Draudimo rizikos padidėjimo atvejai yra nurodomi šių Taisyklių B dalyje „Draudimo rizikos padidėjimo atvejai“ skyriuje bei draudimo sutartyje;
 - 102.7. nedelsiant pranešti Draudikui, jeigu dėl žalos atlyginimo pradėdamas teisminis procesas net ir tuo atveju, kai jau buvo pranešta apie draudžiamąjį įvykį;

- 102.8. imtis visų reikiamų ir protingų atsargumo priemonių, siekiant išvengti draudžiamųjų įvykių pagal šią draudimo sutartį;
- 102.9. atsitikus įvykiui, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju:
- 102.9.1. imtis visų protingų ir prieinamų priemonių stengiantis sumažinti nuostolių dydį;
- 102.9.2. apie įvykį nedelsiant pranešti kompetetingoms institucijoms (apie vagystę, apiplėšimą ar eismo įvykį – policijai; asmens sužalojimą, mirtį – greitajai medicinos pagalbai, policijai; gaisrą – priešgaisrinės saugos tarnybai; komunikacijų avariją – avarinei tarnybai; sprogimą – policijai ir avarinei tarnybai ir t.t.);
- 102.9.3. per 1 parą (poilsio ir švenčių dienos neskaiciuojamos) pranešti Draudikui ar jo atstovui apie įvykį ir suteikti jam išsamią informaciją apie visas Draudėjui žinomas tokio įvykio aplinkybes, o Draudikui paprašius per 3 darbo dienas raštu patvirtinti apie tokį įvykį bei užpildyti Draudiko nustatytos formos dokumentus;
- 102.9.4. iki Draudiko atstovo atvykimo, bet ne ilgiau kaip 3 darbo dienas (jei su Draudikui nesutarta kitaip), skaičiuojant nuo pranešimo apie įvykį, kuris gali būti pripažintą draudžiamuoju, gavimo datos, išsaugoti nepakeistą visą likusį, taip pat ir sugadintą apdraustą turtą (pastatus, įrenginius, atsargas ir pan.) arba jo liekanas (kai apdraustas turtas sunaikintas); sugadintą turtą arba jo liekanas parodyti Draudiko atstovui;
- 102.9.5. vykdyti Draudiko duotus nurodymus dėl tolesnio turto ar liekanų saugojimo (Draudėjo patirtos išlaidos dėl turto ar liekanų saugojimo įtraukiamos į nuostolio sumą kaip „Papildomos išlaidos draudimo vietai sutvarkyti“);
- 102.9.6. pateikti Draudikui visus su įvykiu susijusius ir/ar Draudiko nurodytus dokumentus, reikalingus turto sunaikinimo ar sugadinimo priežastims ir nuostolių dydžiui nustatyti, įskaitant:
- pranešimą apie įvykį;
 - sugadinto turto atkūrimo (remonto) sąmatą, sąskaitas ir kt. dokumentus, pagrindžiančius nuostolio dydį, kitas patirtas išlaidas, už kurias mokama draudimo išmoka, patvirtinančius dokumentus;
 - rangos sutarties, kurios pagrindu vykdomi/vykdyti darbai statybos objekte, kopiją;
 - statybos darbų vykdymo žurnalo išrašą žalą patyrusiems/nukentėjusiems statybos darbams arba vykstant tiems darbams sukurtiems statybos objektams;
 - buhalterinės apskaitos duomenis apie apdrausto turto vertę prieš pat draudžiamąjį įvykį;
 - įvykio kilimo priežasties nustatymo aktą, kai įvykį tiria Draudėjas arba įstatymų nuostatomis privalo būti atliktas toks įvykio tyrimas;
 - vagystės atveju – objekto apsaugos sutartį (jei tokia buvo sudaryta) arba sargo paaiškinimą;
 - kitą projektinę ar statybos proceso dokumentaciją, aktualią konkretaus draudžiamojo įvykio tyrimui;
- 102.9.7. suteikti Draudikui teisę nevaržomai tirti įvykį (susipažinti su turto apskaitos, įsigijimo, realizavimo, nuomos ir kt. dokumentais), vykdyti kitus Draudiko teisėtus reikalavimus;
- 102.9.8. padėti Draudikui įgyvendinti regresinio reikalavimo teisę, pateikti Draudikui visą Draudėjui žinomą informaciją apie atsakingą už padarytą žalą asmenį;
- 102.10. jei išmokėjus išmoką paaiškėja, kad:
- 102.10.1. pagal draudimo sutartyje nustatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti mažinama – Draudiko raštišku pareikalavimu, per 30 kalendorinių dienų grąžinti Draudikui draudimo išmoką arba permokėtą sumą, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus;
- 102.10.2. dingęs turtas, už kurį jau buvo išmokėta draudimo išmoka, atsiranda – grąžinti gautą draudimo išmoką arba perleisti atsiradusį turtą (daiktus) Draudikui;
- 102.11. nedelsiant informuoti Draudiką apie valdžios institucijų ar kitų organizacijų visos žalos ar jos dalies atlyginimą, neatsižvelgiant į tai, ar draudimo išmoka jau išmokėta, ar dar tik bus mokama;

- 102.12. Periodiškai (periodiškumas nurodomas draudimo sutartyje) informuoti Draudiką, ar Darbai atliekami pagal nustatytą darbų grafiką, kai draudžiamas Veiklos pradžios vėlavimas. Jei bus nustatyta, kad Darbai nebus užbaigti pagal nustatytą grafiką, Draudėjas ir Draudikas susitaria dėl Darbų baigimo datos pakeitimo.
103. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudikas turi teisę:
- 103.1. patikrinti, kaip yra laikomasi draudimo sutartyje nustatytų Draudiko reikalavimų dėl draudimo rizikos sumažinimo;
 - 103.2. padidėjęs draudimo rizikai, reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas ir/ar perskaičiuoti draudimo įmoką;
 - 103.3. reikalauti nutraukti draudimo sutartį ir reikalauti atlyginti nuostolius tiek, kiek jų nekompensuoja gautos įmokos, jeigu Draudėjas apie draudimo rizikos padidėjimą nepraneša Draudikui;
 - 103.4. įvykus draudžiamajam įvykiui, patikrinti, ar nėra nevisiško draudimo, o šiam esant – atlyginti patirtų nuostolių dalį, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui;
 - 103.5. reikalauti papildomų dokumentų, reikalingų įvykio priežastims ir aplinkybėms bei nuostolio dydžiui nustatyti, jeigu gavus visus Draudiko pateiktame sąraše reikalaujamus dokumentus, paaiškėja, kad šių dokumentų įvykio priežastims ir aplinkybėms bei nuostolio dydžiui nustatyti nepakanka;
 - 103.6. prieš išmokėdamas draudimo išmoką įsitikinti, ar dėl draudžiamąjo įvykio sunaikintas ar sugadintas turtas yra atstatytas ar suremontuotas, ar Draudėjo pateiktos turtą remontuojančios įmonės sąskaitos yra pagrįstos.
104. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudikas privalo:
- 104.1. gavęs pranešimą apie draudžiamąjį įvykį, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas atvykti apžiūrėti įvykio vietą ir dalyvaujant Draudėjui ar jo įgaliotam atstovui surašyti turto sunaikinimo ar sugadinimo aktą;
 - 104.2. nedelsdamas paprašyti iš atitinkamų įstaigų dokumentų, patvirtinančių įvykio faktą ir aplinkybes, jei tokie dokumentai reikalingi;
 - 104.3. surašęs turto sunaikinimo ar sugadinimo aktą, per 2 darbo dienas perduoti Draudėjui sąrašą dokumentų, kurie turi būti pateikti jam įvykio priežastims ir aplinkybėms bei nuostolio dydžiui nustatyti;
 - 104.4. gavęs visą informaciją, reikšmingą nustatant draudžiamąjo įvykio faktą, aplinkybes ir pasekmes bei draudimo išmokos dydį, ne vėliau kaip per 15 darbo dienų išmokėti draudimo išmoką. Jei draudimo sutartyje nustatyta, jog mokamos periodinės draudimo išmokos, šio punkto pirmojo sakinio nuostata taikoma pirmajai periodinei draudimo išmokai;
 - 104.5. išduoti Draudėjo prašomus dokumentus, jeigu Draudėjas yra sumokėjęs atlyginimą už dokumentų išdavimą, t.y. 0,87 Eur. Dokumentai šiuo atveju – tai draudimo taisyklių, draudimo sutarties, prašymo sudaryti draudimo sutartį arba kitų dokumentų nuorašai.
105. Papildomos Draudėjo, Draudiko ir Naudos gavėjo teisės ir pareigos yra nustatytos draudimo sutartyje, Lietuvos Respublikos Civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos Draudimo įstatyme ir kituose teisės aktuose.

DRAUDIMO SUTARTIES KEITIMAS IR NUTRAUKIMAS

106. Draudimo sutartis gali būti nutraukta prieš joje nustatytą jos įsigaliojimo terminą ir/ar jos galiojimo metu:
- 106.1. jeigu po draudimo sutarties sudarymo išnyko galimybės įvykti draudžiamajam įvykiui arba draudimo rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu. Šiuo atveju Draudikas turi teisę į draudimo įmokos dalį, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo terminui;
 - 106.2. draudimo sutarties šalių pageidavimu, jeigu viena šalis ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį raštu įspėja kitą šalį apie draudimo sutarties nutraukimą;

- 106.2.1. jeigu draudimo sutartis nutraukiama Draudiko iniciatyva gavus Draudėjo pritarimą, Draudikas turi teisę į draudimo įmokos dalį, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo terminui;
- 106.2.2. jeigu draudimo sutartis nutraukiama Draudėjo iniciatyva, Draudėjui gražinama draudimo įmoka už likusį draudimo sutarties galiojimo laiką, išskaičiuavus draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (25% Draudėjui gražintinos draudimo įmokos sumos, bet ne mažiau kaip 45 Eur). Jei Draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidų išskaičiuoti neįmanoma, šias išlaidas privalo padengti Draudėjas;
- 106.3. praėjus 30 kalendorinių dienų nuo tada, kai viena draudimo sutarties šalis pranešė kitai apie draudimo sutarties esminį pažeidimą:
 - 106.3.1. jeigu draudimo sutartis nutraukiama Draudiko reikalavimu, Draudėjui iš esmės pažeidus (nustačius jo kaltę) draudimo sutartį, Draudėjui draudimo įmokos yra negražinamos. Esminiu draudimo sutarties pažeidimu bus laikoma nepranešimas apie draudimo rizikos padidėjimą ir Draudiko duotų ir draudimo sutartyje įvardytų nurodymų dėl draudimo rizikos sumažinimo nevykdymas;
 - 106.3.2. jeigu draudimo sutartis nutraukiama Draudėjo reikalavimu, Draudikui iš esmės pažeidus (nustačius jo kaltę) draudimo sutartį, Draudėjui gražinamos už draudimo laikotarpį sumokėtos draudimo įmokos.
107. Draudimo sutartis nutrūksta:
 - 107.1. Draudėjui draudimo sutartyje nustatytu terminu nesumokėjus pirmosios draudimo įmokos ar jos dalies, kurių sumokėjimas yra siejamas su draudimo sutarties įsigaliojimu ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip;
 - 107.2. remiantis Taisyklių B skyriaus 62 punktu, jei draudimo apsaugos sustabdymas dėl draudimo įmokos ar jos dalies nesumokėjimo tęsiasi ilgiau kaip 3 mėnesius, vienašališkai Draudiko iniciatyva. Draudikas šiuo atveju turi teisę į iki draudimo sutarties nutraukimo nesumokėtas draudimo įmokas, įskaitant ir draudimo įmokas, tenkančias Draudiko prievolės mokėti draudimo išmoką sustabdymo laikotarpiui;
 - 107.3. Užsakovui ir/ar rangovui nutraukus draudimo objekto rangos sutartį arba sustabdžius objekto rangos sutarties darbų vykdymą ilgiau nei 3 mėn., jei draudimo sutartyje Draudikas ir Draudėjas nesusitarė kitaip.
108. Draudimo sutartis (Draudiko atsakomybė draudimo objekto ar jo dalies atžvilgiu) pasibaigia:
 - 108.1. pasibaigus draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui;
 - 108.2. pasibaigus draudžiamo objekto draudimo laikotarpiui, kuris apibrėžtas šių Taisyklių A.I, A.II ir/ar A.III dalyse;
 - 108.3. Draudėjo ir Draudiko abipusiu sutarimu;
 - 108.4. įsiteisėjus teismo nutarčiai, pagal kurią Draudėjui yra iškelta bankroto arba restruktūrizavimo byla (jei šalys nesutaria kitaip). Draudimo sutartis šiuo atveju pasibaigia nuo pirmos draudimo įmokomis neapmokėto periodo dienos;
 - 108.5. kitais įstatymų nustatytais pagrindais.
109. Draudikui ir Draudėjui raštu susitarus, draudimo sutartis gali būti pakeista. Susitarimas patvirtinamas išduodant pakeistą draudimo sutartį.
110. Jei draudimo sutarties galiojimo metu yra keičiama draudimo apsaugos apimtis (draudimo suma, draudžiamieji, nedraudžiamieji įvykiai, besąlyginė išskaita ir kt.), tai nauja draudimo sutarties apimtis galioja tik toms žaloms, kurios įvyko per naujos draudimo sutarties apimties draudimo laikotarpį. Ši sąlyga taikoma taip pat ir draudimo sutarties pratęsimo atvejams, kai atnaujinamoje sutartyje yra keičiama draudimo apsaugos apimtis.
111. Jeigu draudimo sutartis pasibaigia anksčiau, nei nurodyta draudimo sutartyje, nes dėl draudimo objekto yra išduodamas statybos užbaigimo aktas arba išduodama deklaracija apie statybos užbaigimą, kai užbaigimo aktas neprivalomas (draudžiant tik dalį statomo/montuojamo objekto – tada, kai dėl draudimo objekto užsakovas, rangovas ir statinio statybos techninės priežiūros vadovas pasirašo Darbų perdavimo-priėmimo aktą), įmoka už likusį draudimo laikotarpį Draudėjui negražinama.

TEISIŲ IR PAREIGŲ PAGAL DRAUDIMO SUTARTIS PERLEIDIMAS

112. Draudikas turi teisę perleisti savo teises ir pareigas kitiems Draudikams įstatymų numatyta tvarka.
113. Apie ketinimą perleisti teises ir pareigas Draudikas privalo informuoti Draudėją prieš 2 mėnesius.
114. Jeigu Draudėjas nesutinka su Draudiko pasikeitimu, jis turi teisę nutraukti draudimo sutartį šių Taisyklių 106.2.2 punkte nustatyta tvarka.

GINČŲ TARP DRAUDĖJO IR DRAUDIKO SPRENDIMAS

115. Ginčai, kylantys dėl draudimo sutarties, sprendžiami derybų būdu, o nesusitarus, nagrinėjami Lietuvos Respublikos teismuose.
116. Draudėjas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka turi teisę kreiptis į Lietuvos banko Priežiūros tarybą dėl tarp jo ir Draudiko kilusių ginčų.
117. Visais šiose Taisyklėse ir draudimo sutartyje nereguliuotais atvejais taikomos Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo ir kitų teisės aktų normos, jeigu draudimo sutarties šalys raštu nesusitarė kitaip.

DRAUDIMO SUTARČIAI TAIKOMA TEISĖ

118. Draudimo sutarčiai taikoma Lietuvos Respublikos teisė, jeigu draudimo sutartyje nenumatyta kitaip.

PRANEŠIMAI IR SUSIRAŠINĖJIMAS

119. Bet koks pranešimas, kurį viena draudimo sutarties šalis privalo perduoti kitai šaliai, turi būti pateikiamas raštu. Tarpininkai (draudimo brokeriai, nepriklausomi ir priklausomi tarpininkai) nėra įgaloti šiuos pranešimus priimti.
120. Pranešimas, išsiųstas paprastu arba elektroniniu laišku draudimo sutartyje nurodytu Draudėjo adresu, perduotas faksimiliniu ryšiu draudimo sutartyje nurodytu Draudėjo fakso numeriu arba perduotas kita Draudėjo pasirinkta sistema, jei Draudėjas pasirinko tokį pranešimų gavimo būdą, laikomas tinkamai įteiktu pagal šias Taisykles, praėjus protingam terminui po jo išsiuntimo.
121. Draudėjas turi teisę pasirinkti dokumentų gavimo būdą: atvykus į bet kurį Draudiko padalinį arba prisijungus prie Draudiko savitarnos sistemos „Savas LD“, dokumentai draudėjui išduodami nemokamai. Nepasirinkus nemokamo dokumentų gavimo būdo dokumentų atsiuntimas paštu Draudėjui kainuoja 0,87 Eur. Dokumentai – tai sąskaitos, draudimo sutartis (draudimo liudijimai), informavimas apie laiku nesumokėtą (-as) draudimo įmoką (-as), informavimas apie draudimo sutarties nutraukimą dėl nesumokėtų įmokų, pasiūlymas atnaujinti besibaigiančią ar pasibaigusią draudimo sutartį ir pažymos apie žalos atlyginimo atvejus arba jų nebuvimą.

DRAUDIKO REIKALAVIMO TEISĖ

122. Neviršijant išmokėtos draudimo išmokos sumos, Draudikui įstatymo numatytais atvejais pereina reikalavimo teisė, kurią turi Draudėjas, asmenims, dėl kurių veiksmų (veikimo arba neveikimo) Draudėjas tapo atsakingas už padarytą žalą. Reikalavimo teisė nebus taikoma Draudėjo atžvilgiu, išskyrus Draudėjo tyčios ir/ar kitus įstatymų numatytus atvejus.

**AB „Lietuvos draudimas“
Valdybos pirmininkas**

Kęstutis Šerpytis

1828

Id.It